

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اداره عالی تفتیش

جمهوری اسلامی افغانستان

گزارش رئیس اداره عالی تفتیش بابت سال مالی ۱۳۹۱

تفتیش رعایت قوانین (عواید)

سال ۱۳۹۲
گزارش شماره ۲

رئیس اداره عالی تفتیش افغانستان

با تقدیم احترامات فایقه!

خرسندم که توأم نامه هذا، گزارش چگونگی بازرسی عواید سال مالی ۱۳۹۱ را که بر بنیاد فقره دوم ماده دوازدهم و در مطابقت به ماده دوم و پنجم قانون جدید تفتیش ترتیب گردیده، به حضور جلالتماب رئیس جمهور و شورای محترم ملی ارایه می نمایم.

این گزارش، نخستین گزارش از نوع خود بوده و در کل پیرامون امور عواید سالانه ادارات بودجوی مرکزی و ولایتی که در برگیرنده نتایج بازرسی عواید مالیاتی، محصول گمرکی و فیس ها میباشد، ترتیب گردیده است. البته عواید شاروالیها و تصدی ها شامل این گزارش نبوده و چگونگی بازرسی عواید آنها در گزارش جداگانه همراه با سایر نهادهای دولتی بعداً ارایه خواهد شد.

اداره عالی تفتیش در طی سال های گذشته به خصوص بعد از ایجاد اداره مؤقت و انتقالی نیز گزارش های توحیدی نتایج بازرسی های امور عواید و مصارف را به صورت یک جایی ترتیب و به مقام محترم ریاست جمهوری و به شکل معلوماتی به وزارت محترم دولت در امور پارلمانی جهت ارایه به کمیسیون محترم مالی و بودجه مجلس نمایندگان ارایه نموده است.

با احترام

پوهندوی دوکتور محمد شریف شریفی
رئیس اداره عالی تفتیش

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

۱	خلاصه و نکات مهم گزارش.....	۱
	بخش اول: حدود، اهداف و میتودولوژی تفتیش	
۳	۱,۱ حدود تفتیش	۳
۳	۱,۲ اهداف تفتیش	۳
۵	۱,۳ میتودولوژی و شیوه تفتیش	۵
۶	بخش دوم: مرور کلی روند عواید، اداره و پالیسی مالیاتی	۶
۶	۲,۱ روند عواید	۶
۷	۲,۲ اداره و پالیسی عواید	۷
۱۰	بخش سوم: یافته های تفتیش - عواید مالیاتی	۱۰
۱۹	بخش چهارم: یافته های تفتیش - محصول گمرکی و فیس ها.....	۱۹
۲۸	بخش پنجم: نتیجه گیری و سفارش	۲۸

گزارش رئیس اداره عالی تفتیش
بابت سال ۱۳۹۱

اصطلاحات

اختصارات و اصطلاحات به کار رفته در متن گزارش سال ۱۳۹۱ تفتیش عواید برای آشنایی بیشتر:

AISA	Afghanistan Investment Slupprot Agency	اداره حمایت از سرمایه گذاری افغانستان
ASYCODA	Temporary Tax Return T1 (Custom Duty)	آسیکودا بازپرداخت موقتی مالیه - T1 اظهارنامه (گمرکی)
BRT	Business Recite Tax	مالیه بر معاملات انتفاعی
COA	Charts Of Account	لست کود های حسابات
CTO	Central zone Tax payer Organization	ریاست مالیه دهنده گان زون مرکز
GDP	Gross Domestic Product	محصول ناخالص داخلی
INTOSAI	International Organization of Supreme Audit inistitutions	سازمان بین المللی نهاد های عالی تفتیش
IT Law	Income Tax Law	قانون مالیات بر عایدات
ISSAI	International Standars of Supreme Audit Inistitution	معیارهای بین المللی ادارات عالی تفتیش
LTO	Large Tax Office	ریاست مالیه دهنده گان بزرگ
MTO	Medume Tax Office	ریاست مالیه دهنده گان متوسط
MOF	Ministry of Finance	وزارت مالیه
PFEM Law	Public Finance and Expanditure Management Law	قانون اداره امور مالی و مصارف عامه
SAO	Supreme Audit Office	اداره عالی تفتیش
TDS	Tax Deducted at Source	مالیه وضع شده در منبع
VAT	Value Added Tax	مالیه افزوده شده بر قیمت
WHT	Withholding Tax	وضع مالیات همراه بابت مالیات سالانه از حقوق شخصی

گزارش رئیس اداره عالی تفتیش
بابت سال ۱۳۹۱

خلاصه نکات مهم

فشرده یافته های اداره عالی تفتیش

- اداره عالی تفتیش در طی سال ۱۳۹۲ امور مالیات، محصول گمرکی و فیس ها را در ریاست های مالیه دهنده گان بزرگ، مالیه دهندگان متوسط، مالیه دهندگان زون مرکز و برخی ریاست های گمرک در مرکز و ولایات تحت بازرسی قرار داده که خلاصه و نکات مهم نتایج بازرسی حسب زیر ارایه میشود:
۱. سهم عواید مالیاتی در سال ۱۳۹۱ حدود ۴,۰۳٪ تولید ناخالص داخلی و محصول گمرکی و فیس ها ۲,۲۱٪ تولید ناخالص داخلی بود. (فقره ۲,۱,۶ بخش ۲).
 ۲. رشد عواید مالیاتی یعنی، فیصدی تغییر در عواید مالیاتی به نسبت فیصدی تغییر در تولید ناخالص داخلی برای ۱۲ ماه سال ۱۳۹۱ طور اوسط ۱,۲٪ و حد اوسط فیصدی تغییر در عواید گمرکی به نسبت فیصدی تغییر در تولید ناخالص داخلی برای ۱۲ ماه سال ۱۳۹۱ (۵, -۰٪) بوده است (فقره های ۲,۲,۹ و ۲,۲,۱۰ بخش ۲).
 ۳. ضعف کنترل داخلی، تاخیر در تعیین مالیات و مدیریت نامناسب مالیات در ریاست مالیه دهنده گان بزرگ، مالیه دهندگان متوسط و مالیه دهنده گان زون مرکز وجود دارد که موجب تحصیل کم مالیه و پول جریمه، مالیات تعیین شده (باقی مانده) طویل المدت که جمع آوری نگردیده است. عدم همکاری مناسب میان ریاست های مالیه دهنده گان و ایسا موجب عدم اتخاذ تدابیر لازم در برابر آن عده شرکت های مالیه دهنده که مالیات شان را نپرداخته و اظهارنامه های مالیاتی شان را ارایه ننموده اند لیکن هنوز فعالیت دارند، عدم موجودیت دیتابیس مناسب جهت بررسی به منظور تصنیف دقیق و مجدد مالیه دهنده گان در کنگوری های: مالیه دهنده گان بزرگ، متوسط و مالیه دهنده گان زون مرکز و غیره (فقره ۳,۱ بخش ۳).
 ۴. باقیات مالیاتی و جرایم سنوات ماضیه مبلغ ۱۱۲۳۴۹۴۳۲۴۲ افغانی و از سال تحت بازرسی ۱۳۹۱ مبلغ ۱۹۳۰۶۰۲۰۳۶ افغانی بابت بیرون نویسی در ریاست مالیه دهندگان بزرگ بدون تحصیل باقی مانده است (فقره ۳,۲ بخش ۳).
 ۵. طی سال مالی ۱۳۹۱، جمع آوری جریمه ها بابت تاخیر در ارائه اظهار نامه های مالیاتی مربوط ۲۹ کمپنی، به مبلغ ۴۳۷۹۰۰۰ افغانی تحصیل نگردیده است (فقره ۳,۳ بخش ۳).
 ۶. همچنان در سال مالی ۱۳۹۱، جمع آوری پول جریمه ناشی از تأخیر در ارائه اظهارنامه های مالیاتی مربوط سه شرکت، مبلغ ۹۸۰۰۰۰ افغانی را احتوا مینماید که بدون تحصیل باقی مانده است (فقره ۳,۴ بخش ۳).
 ۷. بر علاوه در سال مالی ۱۳۹۱، بابت مالیه و جرایم، مبلغ ۲۰۱۸۷ دالر امریکایی از شرکت نفت و گاز وطن قابل تحصیل است. (فقره ۳,۵ بخش ۳).
 ۸. مبلغ ۱۶۱,۹۰۴,۴۹۶ افغانی مالیه در سال ۱۳۹۱ از وجه تحقق یافته توسط مالیه دهنده گان زون مرکز بدون تحصیل باقی مانده است (فقره ۳,۶ بخش ۳).
 ۹. بابت عدم جمع آوری مالیات سالهای گذشته و ۱۳۹۱ با جریمه آن مبلغ ۵۲,۰۰۵,۹۲۴ افغانی از مودیان مختلف بدون تحصیل باقی مانده است (فقره ۳,۷ بخش ۳).
 ۱۰. ضعف کنترل داخلی، عدم نظارت لازم اسناد محصول گمرکی و عدم مدیریت لازم در گمرکات بملاحظه رسیده است. طور مثال بیشترین سفارش های سال قبل تفتیش در رابطه به جمع آوری مبالغ باقی مانده، تطبیق نگردیده است که موجب ضرر به عواید دولت و یا عدم توانایی بمنظور اجرای جمع آوری آنها میباشد. در تعداد زیادی از اسناد گمرکی در تمام گمرکات، ملاحظه گردیده است که قیمت گذاری قابل اجرا اجناس توريد شده مطابق ارقام ثبت شده در دیتابیس گمرک با آنهايي که در اسیکودا نشان داده شده اند متفاوت می باشد که موجب تعیین پایین قیمت اجناس و جمع آوری کم محصولات گمرکی گردیده است. در برخی موارد اجناس توريد شده بدون سند اصلی بارنامه ثبت میگردد. بعلاوه گمرکات نه تنها مسئول جمع آوری محصول گمرکی و فیس ها بوده بلکه همچنان مسئول وضع مالیات قابل اجرا از توريد کنندگان طوری که در قانون مالیات بر عایدات تصریح گردیده از قبیل مالیات ثابت بعوض مالیات بر عایدات و مالیات بر معاملات انتفاعی می باشد. بر علاوه وضع (۲٪) سره میاشت و (۱٪) تکس شاروالی نیز باید جمع آوری گردد. در برخی موارد این عملکرد اجرا یا تحقق پذیرفته است (فقره ۴,۱ بخش ۴).
 ۱۱. به علت تصنیف غلط مدل موتر لند کروزر توريدی و تحصیل کم محصول گمرکی، مبلغ ۱۰۴۰۰۰۰ افغانی، بشمول مالیات و محصول گمرکی بابت سال ۱۳۹۱، از شرکت شیر احمد کریمی تحصیل نگردیده است. (فقره ۴,۲ بخش ۴).
 ۱۲. به خاطر قیمت گذاری کم لند کروزر توريد شده مبلغ ۳۱۹۱۵۵۱ افغانی بشمول مالیات و محصول گمرکی مربوط به سال ۱۳۹۱ از نزد شرکت محمد هاشم علی محمد قابل تحصیل است. (فقره ۴,۳ بخش ۴).
 ۱۳. بابت سنجش نادرست اطلاعات مربوط رخت تافته سفید وارد شده مبلغ ۳۲۹۸۶۱ افغانی بشمول مالیات و محصول گمرکی قابل پرداخت مربوط سال ۱۳۹۱ از نزد شرکت احسان الله احسان صافی لمتقابل تحصیل است. (فقره ۴,۴ بخش ۴).
 ۱۴. به دلیل عدم جمع آوری محصول قابل پرداخت ۵۰٪ از بابت میزتولویزیون وارد شده مبلغ ۲۳۷۸۸۴ افغانی بشمول مالیات و پول جریمه قابل پرداخت

- از نزد شرکت هلال حبیب زاده بابت سال ۱۳۹۱ قابل تحصیل است (فقره ۴،۵ بخش ۴).
۱۵. به دلیل کم سنجشی مالیات ثابت بالای لند کروزر وارد شده مبلغ ۷۰۳۵۰ افغانی از نزد شرکت منصور مجید لمیتد بابت سال ۱۳۹۱ تحصیل نگردیده.
۱۶. به دلیل سنجش نادرست قیمت تمام شد کیبل برق ۱۰ ملی متر تورید شده و وضع کم مالیه و محصول، مبلغ ۶۸۲۲۰ افغانی از شرکت احسان الله احسان صافی قابل تحصیل است. (فقره ۴،۷ بخش ۴).
۱۷. به علت سنجش نادرست در مورد دسته چوبی تبر وارد شده و وضع کم مالیه و محصول، مبلغ ۱۱۱۹۰۰ افغانی از شرکت احسان الله احسان صافی قابل تحصیل است. (فقره ۴،۸ بخش ۴).
۱۸. مبلغ ۶۳۸،۳۳۶ افغانی بخاطر قیمت گذاری کم از اجناس وارداتی بابت محصول گمرکی و وضع کم مالیه بر واردات در سال ۱۳۹۱ توسط ریاست گمرک ننگرهار تحصیل نشده است (سال بازرسی ۱۳۹۲) (فقره ۴،۹ بخش ۴).
۱۹. مبلغ ۳۹۷۷۶۲۸ افغانی بخاطر عدم وضع / وضع کم محصول گمرکی و مالیات قابل اجرا بر واردات سال ۱۳۹۱ توسط ریاست گمرک اند خوی جمع آوری نگردیده است. (سال بازرسی ۱۳۹۲) (فقره ۴،۱۰ بخش ۴).
۲۰. مبلغ ۴۸۱۴۴ افغانی به علت قیمت گذاری کم اجناس وارده بابت محصول گمرکی و وضع کم مالیه بر واردات سال ۱۳۹۱ توسط ریاست گمرک فراه جمع آوری نگردیده است (سال تفتیش ۱۳۹۲) (فقره ۴،۱۱ بخش ۴).
۲۱. مبلغ ۱۲۷۶۵۲۰ افغانی محصول بخاطر قیمت گذاری کم اجناس وارده و وضع کم مالیات بر واردات در سال ۱۳۹۱ توسط ریاست گمرک هرات و کندز جمع آوری نگردیده است. (سال تفتیش ۱۳۹۲) (فقره ۴،۱۲ بخش ۴).

سفرش های اداره عالی تفتیش

به منظور تحقق و تطبیق مشاهده های شماره (۱-۲۱) تفتیش عواید در نهاد های بازرسی شده مالیاتی و گمرکی، اداره عالی تفتیش بجا میداند که یکی از اهداف مهم تصریح شده در سند بودجه و سایر اسناد مربوطه دولت عبارت از دستیابی به ثبات امور مالی بوسیله برآورده شدن تمام مصارف بودجه عادی از عواید داخلی در میان مدت می باشد. این موضوع ایجاب تقویت منابع عواید داخلی را در میان سایر موارد از طریق حصول عواید کافی و مدیریت محصول گمرکی و جمع آوری آنها را می نماید.

بر عکس، از اثر بازرسی ریاست های مالیه دهنده گان و ریاست های گمرک بملاحظه رسیده که در سیستم کنترل داخلی آنها ضعف های موجود بوده که عبارت از مدیریت نادرست وضع مالیات بر عایدات و تطبیق قوانین گمرکی قابل اجرا بمنظور مدیریت و جمع آوری مفید و موثر مالیات میباشد، وجوه مالیات بر عواید، محصول گمرکی، پول جریمه و غیره، از مودیان و تورید کنندگان در برخی موارد از چندین سال بدون تحصیل باقی مانده است. بر علاوه، سنجش نادرست مالیات و قیمت محصول گمرکی، قیمت گذاری کم اجناس تورید شده و عدم مرور درست اظهارنامه های محصولات گمرکی در برابر دیتابیس گمرکات و غیره موجب ضرر واقعی به عواید دولت گردیده است.

سفرش می گردد که ریاست های مالیه دهنده گان و ریاست های گمرک، اطمینان حاصل نمایند که تمام شاخص های کنترولی و تطبیقات ضروری که برای رعایت موثر احکام قانون مالیات بر عایدات و قانون گمرکات موجود بوده به طور درست و کامل بکار رفته است.

سفرش می گردد که ریاست های مالیه دهنده گان و ریاست های گمرک باید اقدامات فوری را بمنظور جمع آوری / تحصیل مالیات، محصول گمرکی و پول های جریمه وجوه تصفیه نشده طوریکه توسط تیم های تفتیش در مشاهدات جداگانه این گزارش ارایه گردیده، آنرا به حساب واردات دولت انتقال دهند. شعبات مربوطه بمنظور تطبیق سفرش های شامل در مشاهدات تفتیش تدابیر لازم اتخاذ نموده از نتیجه اجراءات خویش در زمینه به اداره عالی تفتیش اطمینان دهند.

فصل اول

حدود واهداف تفتيش

مقدمه و تاریخچه

- (۱) قانون جدید تفتیش، نافذه حمل ۱۳۹۲ در ماده ۲، اهداف ذیل را، برای اداره عالی تفتیش مشخص نموده است:
- (الف) تحقق عواید و مصارف بودجه ادارات دولتی.
- (ب) مطابقت فعالیت های مالی و حسابی ادارات دولتی و سایر مراجع که پول یا دارائی عامه را در اختیار داشته و یا از آن استفاده می نمایند با احکام اسناد تقنینی.
- (ج) اطمینان از شفافیت در حسابدگی ادارات دولتی و سایر مراجع که پول یا دارائی عامه را در اختیار داشته و یا از آن استفاده می نمایند.
- (د) حصول اطمینان از موثریت، کارایی و اقتصادی بودن فعالیت نهاد های که از وجوه عامه استفاده مینمایند.
- (هـ) شناسایی فعالیت های غیر قانونی، غیر موثر و فعالیت های نادرست مالی.
- (۲) فقره (۲) ماده ۱۲ قانون تفتیش در رابطه به گزارشدهی، تصریح می دارد که رئیس اداره عالی تفتیش گزارش سالانه تفتیش را در مورد عواید و مصارف بودجه ادارات دولتی در سال ما بعد به رئیس جمهور و شورای ملی ارائه می نماید.
- (۳) ماده (۱۹) قانون تفتیش تصریح می دارد که نتایج گزارش های اداره عالی تفتیش بعد از ارائه به مقام ریاست جمهوری و شورای ملی از طریق رسانه های همگانی نشر می گردد.
- (۴) بر اساس قانون قبلی تفتیش، اداره عالی تفتیش اجرای تفتیش رعایت قوانین و مقررات ادارات بودجوی دولت جمهوری اسلامی افغانستان را به عهده داشته و سالانه دو گزارش ششماهه را به مقام محترم ریاست جمهوری ارائه می نمود. که نتایج بازرسی مربوط به عواید، به شمول عواید مالیاتی، محصول گمرکی و فیس ها یکجا با گزارش تفتیش رعایت قوانین و مقررات منعکس می گردید، اما این گزارش ها در رسانه ها منتشر نگردیده است.
- (۵) اداره عالی تفتیش افغانستان عضو سازمان بین المللی نهادهای عالی تفتیش (*INTOSAI*) میباشد. سازمان بین المللی نهادهای عالی تفتیش معیارهای (*ISSAI*) در عرصه بازرسی ها را به اساس اعلامیه لیما، طرح می نماید به این اساس ایجاب می نماید که نهادهای عالی تفتیش باید جمع آوری مالیات، به شمول محصول گمرکی و فیس ها را تا حد امکان بطور گسترده بازرسی نمایند.
- (۶) با در نظر داشت تصریحات فوق الذکر قانون جدید تفتیش و معیارهای سازمان بین المللی نهادهای عالی تفتیش (*INTOSAI*)، اداره عالی تفتیش، تفتیش رعایت قانون و مقررات را که در برگیرنده عواید مالیاتی، محصول گمرکی و فیس ها بابت سال ۱۳۹۱ می باشد، انجام داده است که نتایج تفتیش آن در این گزارش انعکاس یافته است. این گزارش نخستین گزارش جداگانه تفتیش پیرامون موضوعات عواید شامل عواید مالیاتی و محصول گمرکی و فیس ها می باشد.

۱-۱ حدود تفتیش

ماده پنجم قانون تفتیش در مورد حدود تفتیش تصریح می دارد که اداره عالی تفتیش صلاحیت اجرای تفتیش عملکرد امور مالی و حسابی ادارات بودجوی مرکزی و محلی، شاروالیها، تصدی ها، شرکت های دولتی و واحد های مربوط آنها را در داخل و خارج کشور دارا می باشد.

۱-۲ اهداف تفتیش

۱-۲-۱ قانون جدید تفتیش در ماده (۲) اداره عالی تفتیش را مکلف به ارائه اطمینان از تحقق عواید در ادارات بودجوی دولت می دارد و ماده (۱۲) قانون متذکره، رئیس اداره عالی تفتیش را ملزم به ارائه گزارش در رابطه به عواید می داند.

۱-۲-۲ بخش ۲۰ معیارهای بین المللی نهادهای عالی تفتیش (*ISSAI-1*) (اعلامیه لیما، ۱۹۷۷) سازمان بین المللی نهادهای عالی تفتیش (*INTOSAI*) سفارش می نماید که ادارات عالی تفتیش باید جمع آوری مالیات، به شمول محصول گمرکی و فیس ها را تا حد امکان بطور وسیع بازرسی نماید و در انجام این کار باید اسناد جمع آوری مالیات را بصورت جداگانه نیز بازرسی نماید، علاوه بر این هنگام بازرسی تطبیق قوانین مالیات، نیاز به بازرسی سیستم و موثریت جمع آوری مالیات، دست یابی به اهداف عواید و غیره دارد، در صورتی که ضروری پنداشته شود اقدامات بهتر شدن آنها را پیشنهاد نماید. علاوه بر این اعلامیه بالی (*Bali Declaration*) سازمان آسیایی نهادهای عالی تفتیش (*ASOSAI*) ۱۹۸۸، روی نیاز به بازرسی جامع عواید و تأکید بالای ضرورت به ارزیابی شایستگی سیستم و طرز جمع آوری و تحقق مالیات، بخصوص در ساحات که خطر عدم رعایت قوانین محسوس باشد تأکید می نماید؛ به عبارت دیگر، تمرکز باید بر روی بازرسی ساحات خطر و کمبودی های سیستم باشد در غیر آن ممکن منجر به از دست دادن عواید گردد.

- ۱.۲.۳** به اساس معیارهای بین المللی نهادهای عالی تفتیش (ISSAI ۳۰۰)، فقره ۶.۴ که نهادهای عالی تفتیش (SAI) درجائی که لازم به ارائه گزارش پیرامون تطبیق قوانین بودجوی باشد، تفتیش باید شامل بازرسی حسابات عواید نیز بوده و معلوم نماید که آیا پیش بینی ها مطابق بودجه ابتدائی تحقق یافته یا خیر و آیا مالیات و محصول گمرکی قابل تحصیل به حسابات ثبت گردیده و رسیدهای تحویلی مربوط می تواند با صورت حساب مالی سالانه فعالیت های بازرسی شده مقایسه گردد یاخیر؟
- ۱.۲.۴** بر اساس بخش ۲۰ معیارهای بین المللی نهادهای عالی تفتیش (ISSAI-۱)، در بازرسی مالیات، تفتیش رعایت قوانین در درجه اول قرار میگیرد. تفتیش رعایت قوانین و مقررات، تشخیص ضعف در سیستم کنترل داخلی، تطبیق قوانین قابل اجراء و قانونی بودن اقدامات و یا انحرافات مربوط به آن را احتوا می کند. بر اساس معیارهای بین المللی نهادهای عالی تفتیش (ISSAI ۳۰۰، ۳، ۲) در تفتیش رعایت قانون و مقررات، بازرسی عمدتاً روی سیستم های کنترولی اجراء گردیده که اداره را در تطبیق قوانین و مقررات کمک و یاری می رساند. معیارهای بین المللی نهادهای عالی تفتیش (ISSAI ۳۰۰) تحت فقره ۰۳ و ۴، ۱ ایجاب می نماید که هنگام اجرای تفتیش رعایت قوانین و مقررات، یک آزمایش باید در رابطه به تطبیق قوانین و مقررات مربوطه اخذ گردد. مطابق به معیارهای بین المللی نهادهای عالی تفتیش (ISSAI ۴۰۰، ۰۳)، در تفتیش رعایت قوانین و مقررات، مفتش پیرامون مطابقت معاملات با قوانین، مقررات، احکام و غیره و تخطی از لحاظ کنترل ضعیف، تقلب، اعمال غیر قانونی و غیره، کنترل هایی که در تطبیق قانون و مقررات کمک می نماید، گزارش می دهد.
- ۱.۲.۵** مطابق به معیارهای بین المللی نهادهای عالی تفتیش (انتوسای، ISSAI ۴۰۰۰ & ۴۱۰۰)، تفتیش رعایت قانون و مقررات واضح میسازد که آیا فعالیت های مراجع دولتی مطابق با قوانین، مقررات و صلاحیت های مربوطه را که این مراجع عملی می کنند، صورت گرفته یا خیر. این موضوع شامل گزارشدهی پیرامون میزان حسابدھی مرجع تحت بازرسی و اینکه تا چه اندازه مرجع تحت بازرسی قواعد، قوانین و مقررات (مانند قوانین مالیات/ گمرک و غیره)، رهنمودهای بودجوی، پالیسی، کد های منتشر شده و یا توافق شده بروی شرایط، مانند شرایط قرارداد و یا شرایط توافق بودجه را رعایت می نماید، نیز میباشد.
- ۱.۲.۶** مطابق به معیارهای بین المللی نهادهای عالی تفتیش، سازمان های بین المللی نهادهای عالی تفتیش انتوسای (ISSAI ۱۰۰ (۳۸، ۱۰۰ & ۳۹، ۱۰۰)) حدود تفتیش رعایت قانون و مقررات شامل ارزیابی قانون و مقررات همراه با قوانین قابل اجراء، مانند قوانین مالیات و گمرکات، تفتیش سیستم کنترل داخلی و عملکردهای تفتیش داخلی و تفتیش تصامیم اداری که در داخل مرجع تحت بازرسی اتخاذ گردیده، می باشد.
- ۱.۲.۷** بنا برین، با در نظر گرفتن مسؤلیت های اداره عالی تفتیش در ماده ۲ و ۱۲ قانون تفتیش و شرایط معیارهای انتوسای، اهداف بازرسی تفتیش رعایت قانون و مقررات بخش عواید شامل موارد ذیل است:
- آیا تحقق / تحصیل عواید (مالیات، گمرکات و عواید غیر مالیاتی) توسط ادارات بودجوی دولت مطابق به صلاحیت های قانونی بوده وبموقع به حساب دولت وارد گردیده است یا خیر.
 - آیا ادارات مالیاتی، گمرک و سایر ادارات بودجوی احکام قوانین نافذ و صلاحیت های مربوطه (قوانین مالیات بر عایدات، قانون گمرکات، صلاحیت های بودجوی) را از طریق مدیریت کردن امور مالیات، محصول و برنامه های مربوط تطبیق نموده و حصول اطمینان از اینکه مالیه دهنده گان تعهدات خویش را پرداخت کرده اند یا خیر.
 - آیا سیستم های کنترل داخلی مناسب برای ارزیابی و تحصیل مالیات و محصول گمرکی و همچنان حصول عواید غیر مالیاتی و دیگر پروسه های اداری و مدیریتی غرض اخذ تصامیم موجود بوده و عملی می نمایند یا خیر.
 - آیا با در نظر داشت رعایت قوانین، عملکرد ادارات عایداتی و تحقق عواید توسط ادارات بودجوی با احکام قوانین مالیات و گمرکات قابل اجرا بوده و همچنین با صلاحیت های بودجوی و سایر قوانین، مقررات مربوط و قوانین حاکم بر آن مطابقت داشته یا خیر.
 - آیا در تحقق عواید بخاطر دست یابی به هدف تحصیل عواید تمرکز صورت گرفته و یاخیر، در صورت بروز تفاوت بین تخمینات بودجوی، عواید تحقق یافته و عواید تحصیل شده از طریق ثبت تفاوت در مالیات و محصول گمرکی بیرون نویس شده و در صورت های مالی سالانه انعکاس یافته است یا خیر.
- ۱.۲.۸** پوشش بازرسی در این گزارش دربرگیرنده عواید مالیاتی، محصول گمرکی و فیس ها بوده است.

۱.۳ میتودولوژی و شیوه تفتیش

- ۱.۳.۱ اداره عالی تفتیش (SAO)، تفتیش رعایت قوانین و مقررات را در مطابقت با معیارات تفتیش (ISSAIs) که توسط سازمان بین المللی نهادهای عالی تفتیش (INTOSAI) شامل اصول بنیادی تفتیش در (بخش سوم) و معیار های بین المللی نهادهای عالی تفتیش که در (بخش چهارم) (ISSAI ۴۰۰۰ & ۴۱۰۰)، به نشر رسیده، انجام می دهد. تفتیش رعایت قوانین و مقررات به مفهوم آنست که تا چه اندازه مرجع تحت بازرسی قواعد، قوانین و مقررات، پالیسی ها، کد های ایجاد شده و با توافقات روی شرایط و ضوابط را پیروی می کند. اصول بنیادی تفتیش، در رابطه با تفتیش رعایت قوانین و مقررات تصریح می دارد که بازرسی باید طوری پلان گردد که اطمینان قابل قبول را پیرامون کشف خطاها، بی نظمی ها و اعمال غیر قانونی که ممکن است به صورت قابل توجهی اهداف تفتیش را متاثر سازد، ارائه نماید. تفتیش شامل بازرسی بر اساس آزمایش، شواهد حمایت کننده مبالغ بیرون نویس شده، ماهیت و محتوی قانون و مقررات می باشد.
- ۱.۳.۲ نتایج بازرسی قبلی ما ساحت ضعف را که اشاره به ماهیت خطر می کند در مراجع بازرسی شده نشان داده است:
- ضعف سیستم کنترل داخلی طور مثال:
 - هیچ اقدامی پیرامون تطبیق سفارش تفتیش در تفتیش قبلی از جمله مالیات قابل پرداخت چندین ساله شرکت های مختلف که تحصیل نشده، صورت نگرفته است.
 - در برخی از موارد عواید برای تحقق و تحصیل پیش بینی نگردیده و پلان سالانه عواید ترتیب نشده است.
 - تأخیر چندین ساله در بازرسی دقیق اسناد مالیاتی (اظهار نامه ها) محسوس است.
 - تفاوت عمده بین تخمین مالیات، مالیه تحقق یافته و مالیه تحصیل شده وجود دارد.
 - عدم حفظ سوابق اقلام و اجناس که از محصول گمرکی معاف گردیده است؛
 - ثبت و نگهداری نامناسب اجناس مصادره شده؛
 - اجناس که قبلاً توريد گردیده بعد از گذشت زمان طولانی توسط گمرکات طی مراحل نشده است.
 - موارد عدم پرداخت مالیات بعد از انقضای موعد نهائی با وجود ارسال مکتوب تعقیبی به شرکت های مالیه دهنده به ملاحظه رسیده است.
 - موارد معافیت در مالیات بدون بازرسی دقیق از لست شرکت های قابل معافیت؛
 - عدم تحصیل پول جریمه و جریمه باقی مانده از بابت واردات اجناس بدون انوایس تجارتي مناسب.
- ۱.۳.۳ مجموع عواید تحقق یافته در سال ۱۳۹۱ توسط ریاست مالیه دهنده گان بزرگ (LTO)، ریاست مالیه دهنده گان متوسط (MTO) و ریاست مالیه دهنده گان زون مرکز (CTO)، مبلغ ۴۰۰۳۱۷۲۱۸۰۵ افغانی (جدول ۲،۸) قطعی عواید سال ۱۳۹۱) بوده است که بمنظور آزمایش کنترل داخلی و حصول اطمینان از رعایت قوانین و مقررات در ریاست های مالیه دهنده گان بزرگ، متوسط و زون مرکز، مبلغ ۳۹۴۵۵۹۳۰۰۵ افغانی یا ۱۰٪ مجموع عواید تحقق یافته مالیاتی برای تحصیل، تحت پوشش بازرسی اداره عالی تفتیش قرار گرفته است.
- ۱.۳.۴ مجموع عواید تحقق یافته گمرکات برای تحصیل در سال ۱۳۹۱ توسط ریاست های گمرک مبلغ ۲۱۴۰۶۰۲۳۱۳۳ افغانی (جدول ۲،۸) قطعی عواید سال ۱۳۹۱) را احتوا نموده که بمنظور آزمایش کنترل داخلی و آزمایش از رعایت قانون و مقررات در ریاست های گمرک، مبلغ ۴۶۶۷۷۶۷۹۷۳ افغانی یا ۲۱،۸٪ مجموع عواید تحقق یافته گمرکات تحت پوشش نمونه های بازرسی قرار گرفته است.
- ۱.۳.۵ شیوه تفتیش ما شامل بازرسی پروسه انتخاب موارد ارزیابی خودی مالیاتی که اسناد آن غرض بررسی توسط ادارات عایداتی ترتیب گردیده و مقایسه ارزیابی نهایی مالیه و وجوه پرداخت شده به دولت، بازرسی دوسیه های گمرک / مالیه انفرادی، بر اساس نمونه گیری، مرور قوانین مربوطه، قواعد و اساسنامه ها، بحث و گفتگو همراه با کارمندان ذیربط، پاسخ ادارات عوایدی مربوطه به پرسش تیم های تفتیش، تجزیه و تحلیل و بازرسی اطلاعات و معلومات عوایدی می باشد که در این گزارش بازرسی عواید مالیاتی، محصول گمرکی و فیس ها را احتوا می کند.

فصل دوم

مروری بر شیوه عواید،
پالیسی مالیاتی
و محصول گمرکی

بخش دوم: مرور کلی روند عواید، اداره و پالیسی مالیاتی و محصول گمرکی

۲.۱ روند عواید

۲.۱.۱ یکی از اهداف دولت اقدامات جدی، به منظور ازدیاد عواید از منابع داخلی و آوردن بهبود در عواید مالیاتی است. چنانچه یکی از راه های افزایش تحصیل مالیات از طریق بلند رفتن عواید ملی و تولید ناخالص داخلی (GDP) می باشد، رشد مالیات عبارت از نسبت فیصدی تغییر در عواید مالیاتی به فیصدی تغییر در درآمد ناخالص داخلی (GDP) می باشد، این موضوع یکجا با سیاست های مفید و مناسب نسبت به استفاده از منابع طبیعی و دارایی های غیر جاری برای افزایش عواید غیر مالیاتی و جمع آوری مفاد تصدی های دولتی برای پیشرفت بطرف سیستم مالی پایدار مفید خواهد بود.

۲.۱.۲ هدف پایداری ثبات مالی دولت، تمویل کامل بودجه عادی از عواید داخلی و بی نیاز بودن از وجوه تمویل کننده گان می باشد. لیکن، افزایش در مصارف عادی طی سال ها نشان می دهد که دولت در این راستا به چالش های مواجهه بوده است و عواید از منابع داخلی تنها ۶۰٪ مصارف عادی حکومت را در سال ۱۳۹۱ تکافو نموده و حتی کمتر از ۶۶٫۵٪ در سال ۱۳۹۰ می باشد. با وجود آنکه کاهش در جریان عواید از مالیات و محصول گمرکات در سال ۱۳۹۱ وجود ندارد، چنانچه رشد عواید ۹ ماه در سال ۱۳۹۱ در مقایسه به عواید سال ۱۳۹۰ سیر نزولی داشته.

۲.۱.۳ سند بودجه ملی سال ۱۳۹۱ در گراف ۱ و ۲ شامل صفحه ۲-۳ واضح می سازد که "یکی از اهداف عمده حکومت در دراز مدت و میان مدت ایجاد سیستم مستحکم مالی می باشد، به عبارت دیگر حکومت باید اقدامات مالی را طوری تنظیم و تطبیق نماید که منابع بیشتر و پایداری داخلی را بسنج نموده و در عوض وابستگی حکومت به کمک های خارجی بخصوص در بودجه عادی را کاهش دهد" به همین دلیل دولت به عنوان بخشی از استراتژی خود باید پلان های را به منظور کار برد اقدامات جدید مانند معرفی سیستم مالیات بر ارزش افزوده (VAT) در عوض مالیات بر معاملات انتقالی (BRT) که نسبت به پروسه کنونی برای جمع آوری عواید بسیار نوید بخش به نظر می آید، طرح و ترتیب نماید. در عین حال، عواید حاصل شده از استخراج معادن در افغانستان، هر چند تدریجی بوده است، میتواند منابع ضروری را برای تمویل بودجه حکومت در دراز مدت و میان مدت فراهم سازد، مگر دسترسی سریع به عواید معادن کشور وابسته به عوامل مهم مانند امنیت، اقتصاد سالم و پایدار و زیربنای خوب (سرک ها، خط آهن، برق و غیره) می باشد. به همین ترتیب، به سبب اصلاحات که در سیستم مدیریت جمع آوری عواید رونما گردیده، ظرفیت سازی کارمندان دولت، گسترش دفتر مالیه دهنده گان به ولایات مهم، پیشرفت در وضعیت اقتصادی کشور که باعث رشد معاملات اقتصادی می شود، پروسه جمع آوری عواید بهبود یافته است، سطح عواید داخلی در سال ۱۳۹۱ تا ۲۰ درصد بیشتر نسبت به سال ۱۳۹۰ تخمین گردیده است. چنانچه عواید داخلی در سال ۱۳۹۱ تقریباً ۸۷٫۹۱۰ میلیارد افغانی در ۹ ماه پیش بینی گردیده که افزایش قابل توجه نسبت به سال ۱۳۹۰ را نشان می دهد.

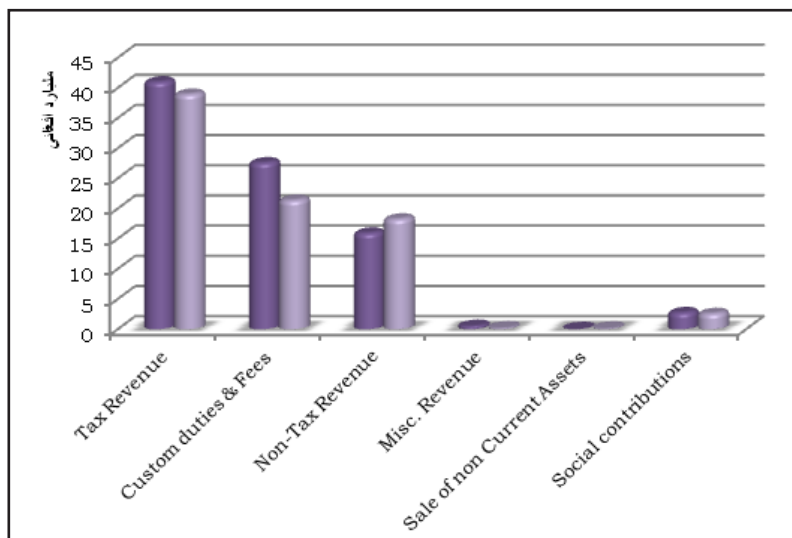
۲.۱.۴ در برابر این پیش بینی های بودجوی مبلغ ۸۷٫۹۱ میلیارد افغانی از عواید داخلی بوده، عواید پیش بینی شده در ریاست عمومی عواید مبلغ ۸۷٫۹۷ میلیارد افغانی تخمین شده، عواید تحقق یافته مبلغ ۸۳٫۲۷ میلیارد افغانی و عواید تحصیل شده واقعی از منابع داخلی ۸۱٫۷۱ میلیارد افغانی در قطعه عواید گزارش داده شده است.

جدول ۲.۱: اطلاعات در مورد عواید سال ۱۳۹۱

منابع عواید داخلی	پیش بینی عواید	عواید تحقق یافته	عواید تحصیل شده	عواید تحصیل شده به عنوان %	عواید تحصیل شده به عنوان %
عواید مالیاتی	۴۱,۰۱۰,۳۷۲,۲۱۶	۴۰,۰۳۱,۷۲۱,۸۰۵	۳۸,۹۶۵,۱۶۱,۶۵۶	۹۷	۹۵
محصول گمرکی و فیس ها	۲۷,۶۰۷,۴۰۰,۸۶۵	۲۱,۴۰۶,۰۲۳,۱۳۳	۲۱,۴۰۶,۰۲۳,۱۳۳	۱۰۰	۷۸
عواید غیر مالیاتی	۱۵,۹۵۲,۴۴۸,۵۹۹	۱۸,۷۸۳,۸۵۰,۹۷۱	۱۸,۲۸۵,۰۱۳,۲۸۸	۹۷	۱۱۵
عواید متفرقه	۵۷۱,۱۲۵,۸۸۲	۲۵۴,۰۷۱,۵۰۴	۲۵۳,۸۷۳,۳۵۹	۱۰۰	۴۴
فروش املاک دولتی	۵۸,۱۰۹,۱۹۱	۱۷۸,۲۲۰,۸۴۲	۱۷۷,۷۸۲,۲۴۲	۱۰۰	۳۰۶
سهمیه های اجتماعی	۲,۷۶۷,۶۶۴,۷۱۴	۲,۶۱۷,۵۳۳,۸۱۱	۲,۶۱۷,۴۶۷,۵۲۴	۱۰۰	۹۵
مجموع عواید داخلی	۸۷,۹۶۷,۱۲۱,۴۶۷	۸۳,۲۷۱,۴۲۲,۰۶۶	۸۱,۷۰۵,۳۲۱,۲۰۲	۹۸	۹۳
مساعده ها	۵۶,۹۹۷,۳۷۲,۶۰۰	۶۵,۷۱۵,۳۸۴,۷۰۸	۶۵,۷۱۵,۳۸۴,۷۰۸	۱۰۰	۱۱۵
مجموع کلی	۱۴۴,۹۶۴,۴۹۴,۰۶۷	۱۴۸,۹۸۶,۸۰۶,۷۷۴	۱۴۷,۴۲۰,۷۰۵,۹۱۰	۹۹	۱۰۲

از قطعه عواید سال (۱۳۹۱)

۲.۱.۵ در نتیجه، فیصدی عواید تحصیل شده داخلی به مقایسه عواید پیش بینی شده در حدود ۹۳ درصد بوده در حالیکه فیصدی عواید تحصیل شده به مقایسه عواید تحقق یافته ۹۸ درصد میباشد. این دلیل آن است که جمع آوری عواید نسبت به پیش بینی و عواید تحقق یافته پائین تر است.

. عواید پیش بینی شده
. عواید تحصیل شده

شکل ۲.۱: تحصیل عواید در مقایسه با ارقام پیش بینی شده*

۲.۱.۶ مجموع عواید تحصیل شده از منابع داخلی در سال ۱۳۹۱ مبلغ ۸۱,۷۰۵ میلیارد افغانی بوده است که حدود ۸,۴۵ درصد تولید ناخالص داخلی را تشکیل می دهد. از جمله سهم عواید مالیاتی ۴,۰۳٪ تولید ناخالص داخلی، محصول گمرکات و فیس ها ۲,۲۱٪، عواید غیر مالیاتی ۱,۸۹٪ و سایر عواید ۰,۳۲٪ تولید ناخالص داخلی را تشکیل می دهد.

۲.۱.۷ مطابق به پیش بینی های بانک مرکزی و موافقه صندوق بین المللی پول (IMF) فیصدی رشد تولید ناخالص داخلی در سال ۱۳۹۱، ۱۳,۳ در صد بوده که مبلغ ۹۶۷,۲۷۷ نهصد و شصت و هفت هزار و دو صد و هفتاد و هفت میلیون افغانی میشود. سفارش میشود که طرح پالیسی های جدید ابتکارات و مدیریت موثر عواید برای افزایش عواید داخلی مهم می باشد.

۲.۲ اداره و پالیسی عواید

۲.۲.۱ ماده، ۴۲ فصل ۲، قانون اساسی افغانستان تصریح می دارد که هر افغان مکلف به پرداخت مالیات و محصول به حکومت مطابق به احکام قانون می باشد. هیچ نوع مالیات و محصول گمرکی بدون احکام قانون قابل اجراء نمی باشد. تعیین مالیه، محصول گمرکی و طریقه پرداخت آن توسط قانون با در نظر داشت رعایت عدالت اجتماعی تثبیت می گردد. این حکم همچنین بالای افراد و نهاد های خارجی قابل اجراء بوده هر نوع مالیه، محصول گمرکی و عواید تحصیل شده باید شامل واردات دولت گردد.

۲.۲.۲ طبق صلاحیت ماده ۴۲ قانون اساسی، دو قانون مشخص (قانون مالیات بر عایدات و قانون گمرکات) برای امور مربوط به مالیات و محصول های گمرکی و فیس ها به ترتیب ایجاد شده است، قانون مالیات بر عایدات به منظور تعیین مالیات و پرداخت آن و قانون گمرکات برای جمع آوری محصول های گمرکی و فیس ها می باشد. با در نظر داشت پالیسی امور مالیات و اداره امور گمرکات، صلاحیت و اجراء احکام هر دو قانون به وزارت مالیه واگذار شده است.

- Tax Revenue = عواید مالیاتی
- Custom Duties & Fees = محصول گمرکی و فیس ها
- Non-Tax Revenue = عواید غیر مالیاتی
- Misc. Revenue = درآمد متفرقه
- Sale of Non current Asset = فروش دارایی های غیر جاری
- social contribution = مشارکت های اجتماعی

۲.۲.۳ ریاست عمومی عواید وزارت مالیه نهاد مسول برای اجرای امور عواید مالیاتی، عواید غیر مالیاتی، محصول گمرکات و فیس ها میباشد جمع آوری و نظارت امور عواید توسط سه اداره مختلف هر یک، مالیه دهنده گان بزرگ (LTO)، مالیه دهنده گان متوسط (MTO) و ریاست مالیه دهنده گان زون مرکز (CTO)، (قبلاً ریاست مالیه دهنده گان کوچک (STO) صورت می گیرد. وزارت مالیه به منظور طبقه بندی مالیه دهنده گان، معیارهای خاص را بر اساس مشخصات کاری، گردش معاملات مالی سالانه، سرمایه و غیره به مقصد تصنیف مالیه دهنده گان در نظر گرفته است که در جدول زیر ارایه میشود:

جدول ۲,۲ طبقه بندی مالیه دهنده گان

نهادها	مشخصات کاری	اندازه تجارت	سایر موارد
مالیه دهنده گان بزرگ	خطوط هوایی، مخابرات، بانکداری و امور مالیه، واردات گاز و مواد نفتی، هتل ها و رستوران ها ارائه دهنده خدمات برتر، معدن و صنعت استخراج معدن، تصدی های دولتی.	گردش معاملات مالی سالانه ۷۵ میلیون افغانی و یا بیشتر. در صورتی که گردش معاملات معلوم نباشد، داشتن سرمایه ۱۵۰ میلیون افغانی.	مالیه دهنده مطرح و یا مالیه دهنده گانی که شمولیت شان مهم است.
مالیه دهنده گان متوسط	ساخت و ساز، تولید و فعالیت های خدماتی (به غیر از هتل ها، رستوران ها، هتل های عروسی و معاملات زمین)	گردش معاملات مالی سالانه معاف نشده ۳ میلیون افغانی یا بیشتر مگر کمتر از ۷۵ میلیون افغانی، در صورتی که گردش مالی معلوم نباشد، داشتن سرمایه بیشتر از ۶ میلیون یا کمتر از ۱۵۰ میلیون افغانی.	اشخاص عادی که حقوق عواید داشته و مطابق فقره (۲) ماده ۸۷ قانون مالیات بر عایدات دریافت (حقوق / معاشات از دو استخدام کننده) می باشد.
مالیه دهنده گان زون مرکز	تجارت ها و اشخاص عادی مربوط به مالیه ثابت و مالیات بر عایدات و انتفاعی قسمیکه توسط فصل ۱۱ قانون مالیات بر عایدات طبقه بندی شده است. تجارت هایی که در شرکت های خدماتی هتل ها و رستوران ها به غیر از آنها تیکه خدمات عالی ارائه می کنند بجز سالون عروسی شامل می باشد. کارهای شامل در شرکت رهنمای معاملات.	گردش معاملات مالی سالانه معاف شده کمتر از ۳ میلیون افغانی و یا اگر گردش مالی معلوم نباشد، سرمایه کمتر از ۶ میلیون افغانی.	قسمیکه توسط ریاست عواید مناسب پنداشته می شود.

۲.۲.۴ نظارت و جمع آوری محصول های گمرکی و فیس ها توسط گمرکات مختلف مستقر در ولایات مختلف کشور صورت می گیرد. گمرکات در اندخوی، بلخ، بدخشان، فراه، هرات، پکتیا، کابل، کندز، خوست، کندهار، ننگرهار، تخار، قندهار، نیمروز و غیره ساحات مستقر بوده که از اجراءات شان به ریاست عمومی گمرکات در وزارت مالیه گزارش می دهند.

۲.۲.۵ اهداف ریاست عمومی عواید وزارت مالیه عبارت از جمع آوری تمام عواید باقی مانده به کمترین مصرف در حین ارائه خدمات مسلکی می باشد. مطابق ماده ۹ قانون اداره امور مالی و مصارف عامه، وجوه و عوایدی که بعد از تحصیل به دارایی عامه تبدیل میشود شامل مالیات، فیس ها، تکتانیه دریافت شده، مفاد (بهره) و سایر پرداخت های حاصله از تصدی های دولتی و عایدات حاصل شده از اجاره و یا فروش املاک دولتی بشمول فریکونسی های رادیو، تفحصات، بهره برداری از منابع طبیعی و دارایی های معنوی، حقوق حق الامتیاز های دولتی، جریمه های نقدی، جبران خساره، محصول دعاوی مدنی و عایدات بیمه پرداخت شده به دولت، کمک های بلاعوض و قروض دولتی میباشد.

۲.۲.۶ ساختار تصنیف بودجوی سال ۱۳۹۱ تحت عواید مالیاتی شامل کد های عواید برای مالیات بر عایدات، مالیات بر فروشات / مالیات انتفاعی، مالیات ثابت، مالیات بر دارایی، جریمه ها و مجازات مالیاتی و سایر مالیات مانند مالیات تکت ترانزیتی و جواز سیر وسایط و غیره می باشد. تحت عواید گمرکات، عواید شامل محصول گمرکی جرایم گمرکی و فیس ها می باشد، عواید غیر مالیاتی شامل درآمد از سرمایه و ملکیت، فروش اجناس و خدمات، فیس های اداری، حق امتیاز و جریمه ها می باشد. بر علاوه عواید متفرقه و عایدات از فروش دارائی های ثابت مانند زمین و ساختمان ها و تصدی های دولتی نیز قابل تذکر است.

۲.۲.۷ قانون مالیات بر عایدات معافیت، امتیازات و کسرات متعدد را (به عنوان مصرف مالیه شناخته می شود) به مالیه دهنده گان و سرمایه گذاران می دهد. بهمین نحو قانون گمرکات همچنین معافیت در وارد کردن دسته مشخص از اجناس توسط گروهی از وارد کنندگان را فراهم می سازد.

۲.۲.۸ مطابق مصوبه شماره ۳۰ مؤرخ ۱۳۹۰/۹/۸ شورای محترم وزیران و متحد المال شماره ۶۵۸۸۴۱، مؤرخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۴ ریاست عواید وزارت مالیه مبلغ ۲۰۰۰ افغانی برای هر شخص حقیقی و مبلغ ۱۰۰۰۰ افغانی برای هر شخص حکمی به عنوان جریمه بابت تأخیر در ارایه اظهارنامه مالیاتی در هر سال تعیین گردیده. لیکن مطابق ماده ۱۰۲ قانون مالیات بر عایدات این مبلغ بالترتیب ۱۰۰ افغانی و ۵۰۰ افغانی در هر روز می

باشد. اما تا اکنون، ماده (۱۰۲) قانون مالیات برعایدات تعدیل نگردیده تا مصوبه شورای محترم وزیران را حمایت نماید.

۲.۲.۹ جدول ذیل تصویری از عواید را در برابر تولید ناخالص داخلی نشان میدهد:

جدول ۲,۳: عواید مالیاتی

شماره	اقدام	۱۳۹۱ (به افغانی)
۱	عواید تحصیل شده	۳۸۹۶۵۱۶۱۶۵۶
۲	مالیات تحصیل شده منحصیث فیصدی تولید ناخالص داخلی	۴,۰۳*
۳	رشد مالیه (فیصدی) تغییر در مالیه: فیصدی تغییر در تولید ناخالص داخلی) برای ۹ ماه سال ۱۳۹۱	- ۱,۱
۴	رشد مالیه (فیصدی) تغییر در مالیه: فیصدی تغییر در تولید ناخالص داخلی) برای ۱۲ ماه سال ۱۳۹۱ (تعدیلات ظرف ۱۲ ماه سال)	۱,۲

مأخذ (قطعیه عواید ۱۳۹۱)

جدول ذیل تصویری از اداره و محصول گمرکی (به افغانی) را نشان میدهد:

۲.۲.۱۰ جدول ذیل تصویری از اداره و محصول گمرکی (به افغانی) را نشان می دهد:

شماره	اقدام	۱۳۹۱ (به افغانی)
۱	عواید گمرکی تحصیل شده	۲۱۴۰۶۰۲۳۱۳۳
۲	عواید گمرکی منحصیث فیصدی تولید ناخالص داخلی	۲,۲۱*
۳	رشد عواید گمرکی (فیصدی) تغییر در عواید: فیصدی تغییر در تولید ناخالص داخلی) برای ۹ ماه سال ۱۳۹۱	(۲,۵) - فیصد
۴	رشد عواید گمرکی (فیصدی) تغییر در عواید: فیصدی تغییر در تولید ناخالص داخلی) برای ۱۲ ماه سال ۱۳۹۱ (تعدیلات ظرف ۱۲ ماه سال)	(۰,۵) - فیصد

مأخذ (قطعیه عواید ۱۳۹۱)

فصل سوم

یافته‌های تفتیش عواید مالیاتی

بخش سوم: یافته های تفتیش

عواید مالیاتی:

بر اساس پلان بازرسی سال ۱۳۹۲ سه بخش جمع آوری عواید مالیاتی تحت نام های ریاست مالیه دهنده گان بزرگ (LTO)، ریاست مالیه دهنده گان متوسط (MTO) و ریاست مالیه دهنده گان زون مرکزی (CTO) (ریاست مالیه دهنده گان کوچک یا STO) تحت بازرسی قرار گرفت که نتایج بازرسی بخش های متذکره قرار شرح زیرارایه میشود:

کنترول داخلی و اداره امور مالیاتی

۳.۱: ضعف کنترول داخلی در رابطه به جمع آوری مالیه و عدم مدیریت لازم امور مالیاتی در ریاست های مالیه دهنده گان بزرگ، متوسط و زون مرکز (LTO, MTO, CTO) بمشاهده میرسد.

ریاست های مالیه دهنده گان بزرگ (LTO)، متوسط (MTO) و زون مرکز (CTO) عبارت از نهادهای اندک بمنظور اداره امور مالیاتی چه مالیات مستقیم و غیر مستقیم مثل مالیات بر عایدات و مالیات بر شرکت های سهامی، مالیات بر معاملات انتفاعی، مالیات ثابت و سایر مالیات مشابه ایجاد شده. کتگوری مودیان برای هر یک آنها ذریعه رهنمودهای ریاست عواید وزارت مالیه تعیین گردیده است. لازم است ریاست های متذکره در راستای تطبیق یکسان قانون مالیات بر عایدات و تحقق هریک از مواد آن اطمینان حاصل نماید.

بدیهی است که دولت در تلاش و جستجوی تقویت عواید داخلی و دستیابی به ثبات مالی از طریق تمویل مصارف عادی از عواید داخلی در سالهای آینده می باشد، این بخش های عوایدی، لازم است تا پلان فعالیت ها و پلان پیشبینی شده عوایدی را دقیق، فشرده و بر مبنای اصول علمی طرح و ترتیب نموده تطبیق آنرا نظارت نماید و ضمناً اطمینان حاصل نماید که تمام مالیات قابل پرداخت، بموقع تحصیل گردیده است.

ماده ۹ قانون امور مالی و مصارف عامه تصریح می دارد که مالیات (و سایر عواید) تحصیل شده توسط دولت در مطابقت با احکام قانون به دارائی عامه تبدیل می شود.

در بازرسی ادارات مالیاتی و چگونگی میکانیسم کنترول داخلی در ریاست های متذکره و نقش شان در جمع آوری عواید نقاط ضعف زیر بملاحظه رسیده است:

(الف) معیار برای مودیان درسه کتگوری بزرگ، متوسط و کوچک توسط وزارت مالیه تعیین و در ماه ثور سال ۱۳۸۹ مرعی الاجرا قرار گرفته است. لیکن هیچ نوع میکانیسم و طرز العمل برای بررسی و تجدید نظر دقیق و تصنیف مودیان وجود ندارد، خصوصاً چگونگی رشد یک مرجع خاصاً زمانیکه از اثر دوران سرمایه یک نهاد مالیه ده رشد و انکشاف نموده و یاهم برعکس.

(ب) این موضوع باید در همکاری نزدیک با آیساهنگامیکه شرکت ها و کمپنی ها و سایر نهاد ها جواز فعالیت خود را تجدید مینماید در نظر گرفته شود. در شعبات مربوط ریاست های مالیه دهنده گان، احصائیه درست شرکت های مالیه دهنده دولتی و غیر دولتی وجود ندارد و هکذا احصائیه دقیق شرکت های که معافیت مالیاتی اخذ نموده اند نیز موجود نمیشد، بدین وسیله مشکل است مالیات معاف شده را تخمین نمود.

از معافیت مالیات باید طور مداوم نظارت صورت گیرد و ارقام که تحت معافیت قرار میگیرد با ذکر نام نهاد باتمام اسناد آن حفظ و نگهداری گردد. مواردی وجود دارد که نهاد های مالیه دهنده مالیات شان را نپرداخته یا اظهارنامه های مالیاتی شانرا بموقع ارائه ننموده. اما جواز فعالیت شان تجدید گردیده، ریاست مالیه دهنده گان بزرگ (LTO) باید طور کتبی به آیسا راجع به چگونگی رفع وجایب و مکلفیت های مودیان اطلاع دهد، چنانچه شرکت های شلادیا (Siladia)، پسیفیک (Pacific) و افغان بیسیم (AWCC) که مالیات باقیمانده شانرا بعد از ارزیابی بموقع پرداخت ننموده اند.

(ج) پس از تحصیل مالیات و جرایم بانیست موضوع به اداره حمایت از سرمایه گذاری افغانستان (آیسا) غرض تجدید جوازنامه ها اطلاع داده شود. **(د)** در دیتابیس ریاست مالیه دهنده گان، شماره ثبت نهادها درج میگردد. لیکن تمام نهاد های که در آیسا ثبت است و باید مالیه بپردازند و اظهارنامه مالیاتی شانرا ارائه نمایند، نزد ریاست مالیه دهنده گان موجود نمی باشد.

این موضوع ایجاب همکاری نزدیک با آیسا و ایجاد یک دیتابیس از تمام نهاد های مالیه دهنده را بمنظور تقویت عواید مالیاتی می نماید. **(هـ)** هیچ نوع روش علمی در مورد نمونه گیری از اظهارنامه های مالیاتی بمنظور بررسی و ارزیابی اظهارنامه های مالیاتی وجود ندارد. بعلاوه

بررسی اظهارنامه های ارائه شده که توسط نهاد های مالیه دهنده ارائه می گردد و توسط دفاتر مربوطه تحت بررسی قرار گرفته است، بسیار اندک می باشد. از جمله ۳۵۸ شرکت مالیه دهنده که نزد ریاست مالیه دهنده گان بزرگ (LTO) در سال ۱۳۹۱ ثبت است، فقط ۴۴ شرکت، یا ۱۲٪ تحت بررسی قرار گرفته که بسیار محدود و اندک میباشد. بهمین نحوه حدود ۱۴۹۸۲ نهاد که طی سال ۱۳۹۱ نزد دفتر مالیه دهنده گان متوسط ثبت اند، ۱۲۵۵۶ نهاد اظهارنامه مالیاتی اخذ نموده اند، درحالیکه تنها ۹۶۲۰ نهاد دوباره اظهارنامه های شانرا ارائه و مالیات شانرا پرداخته است. از جمله فقط ۲۹۹ یا ۳٪ نهاد های که مالیات شانرا پرداخت نموده اند و ۲،۴٪ نهاد های که اظهارنامه مالیاتی شانرا ارائه نموده اند تحت بررسی ریاست مالیه دهنده گان متوسط قرار گرفته است.

ریاست مالیه دهنده گان باید بمنظور بررسی و ارزیابی دقیق، یک روش نمونه گیری را به اساس میزان خطر اتخاذ نموده که شامل مالیه دهنده گان بزرگ و آنده مالیه دهنده گانی باشد که بارها در پرداخت مالیه کوتاهی نموده اند.

ماده ۸۷(۶) قانون مالیات برعایدات تصریح میدارد که «وزارت مالیه یادداشت تعیین مالیه را صرف در خلال پنج سال شروع از تاریخی که اظهارنامه مالیاتی ارائه و یادداشت آن صادر شود، صادر یا تعدیل مینماید. وزارت مالیه میتواند یادداشت تعیین مالیه را هر زمانیکه شخص موفق به تسلیم دهی اظهارنامه مالیاتی خویش نگردیده و یا اظهارنامه مالیاتی غلط را (به قصد فرار از مالیه) تسلیم دهد، صادر یا تعدیل مینماید».

با توجه به مدت زمان فوق الذکر، دفاتر مالیه دهنده گان نباید همواره الی مدت پنج سال منتظر بررسی و ارزیابی اظهارنامه ها باشند، چنانچه ممکن است برخی از مودیان تجارت و کارشان را بسته و کشور را ترک نمایند، یا مفقود الاثر و هم قابل دسترس نباشند که در صورت اصلاحات و تثبیت مالیات اضافی موجب ضرر و زیان عواید به دولت خواهد گردید. ماده ۸۷(۷) در زمینه وضاحت داشته چنین تصریح میدارد «هرگاه وزارت مالیه متیقن گردد که تحصیل مالیه ذمت شخص به دلیل اینکه وی در حال عزیمت از افغانستان، خاتمه بخشیدن به کار شرکت و یا انتقال ملکیت بوده یا به سایر دلایل در مخاطره قرار داشته باشد، وزارت مالیه یادداشت تعیین مالیه را برای هریک از مقطع زمانی سال جاری و یا سال های قبلی مالی صادر نموده میتواند.» ماده ۱۰۲(۱) قانون مالیات برعایدات در رابطه به جرایم مالیاتی در صورت تأخیر در ارائه اظهارنامه مالیاتی حکم مینماید که شخص حقیقی ایکه بدون دلایل مؤجه اظهارنامه مالیاتی مربوط را مطابق احکام این قانون در خلال مدت معینه ارایه ننماید، به تادیه مبلغ یکصد افغانی مالیه اضافی در برابر هر روز تأخیر و شخص حکمی به تادیه مبلغ پنجصد افغانی مالیه اضافی در برابر هر روز تأخیر مکلف می باشند. روز های رخصتی از این امر مستثنی است.

به اساس مصوبه شماره ۳۰ مورخ ۱۳۹۰/۸/۹ شورای محترم وزیران، پول جریمه برای تأخیر در ارائه اظهارنامه مالیاتی مبلغ ۱۰۰۰۰ افغانی بابت تأخیر برای شخص حکمی در هر سال و مبلغ ۲۰۰۰ افغانی برای شخص حقیقی تعیین گردیده؛ اما ماده ۱۰۲ قانون مالیات برعایدات مطابق فیصله شورای محترم وزیران تعدیل نگردیده است.

ریاست های مالیه دهنده گان فیصله شورای محترم وزیران را بدون آنکه در ماده متذکره تعدیل به وجود آید، در سنجش جرایم تأخیر اظهارنامه های مالیاتی مرعی الاجرا قرار داده اند که موجب تحصیل و جمع آوری کم پول جریمه می گردد.

تازمانیکه قانون مالیات برعایدات موازی به مصوبه شماره ۳۰ مورخ ۱۳۹۰/۸/۹ شورای محترم وزیران تعدیل میگردد، پول جریمه بابت تأخیر در ارائه اظهارنامه های مالیاتی باید مطابق حکم ماده ۱۰۲(۱) قانون مالیات برعایدات سنجش و وضع گردد.

در بسیاری موارد، صورتهای بانکی برای رسیدات عواید ضم اسناد ریاست مالیه دهنده گان نمی باشد. برعلاوه، دفاتر جداگانه عواید تحقق یافته و عواید تحصیل شده حفظ و نگهداری نگردیده که باعث عدم موجودیت تصویر دقیق و درست عواید تحقق یافته تحصیل شده و باقیمانده می گردد.

ریاست های مالیه دهنده گان باید میکانیسم لازم را بمنظور تطبیق رسیدات عواید با صورتهای بانکی و آنهایکه توسط مودیان مطابق اظهارنامه شان ارائه گردیده ایجاد نماید. ملاحظه گردید که در بسیاری موارد اظهارنامه های مالیاتی ارائه گردیده اما عواید بموقع به حساب واردات دولت انتقال نگردیده است.

مشاهده و سفارشی: تقویت کنترل داخلی، سنجش و وضع دقیق مالیات، تحصیل بموقع عواید و مدیریت امور مالیاتی، جزء وظایف ریاست های مالیه دهنده گان می باشد. در روشنی مشاهدات و سفارشی های فوق الذکر، ایجاب می نماید که ریاست مالیه دهنده گان بایست احکام قانون مالیات برعایدات را تطبیق و کنترل داخلی مناسب را بکاربرند.

در رابطه به یافته های تفتیش کدام اظهار نظر از طرف مرجع صورت نگرفته است.

ریاست مالیه دهنده گان بزرگ (LTO)

۳.۲ باقیات مالیاتی و جرایم سنوات ماضیه مبلغ ۱۱۲۳۴۹۴۳۲۴۲ افغانی و سال تحت بازرسی ۱۳۹۱ مبلغ ۱۹۳۰۶۰۲۰۳۶ افغانی در ریاست مالیه دهندگان بزرگ بدون تحصیل باقی مانده است.

ماده ۹ قانون اداره امور مالی و مصارف عامه تصریح می دارد که مالیات (و سایر عواید) تحصیل شده توسط دولت در مطابقت با احکام قانون به دارائی عامه تبدیل می شود.

ماده (۱)۴ قانون مالیات بر عایدات در رابطه به محاسبه مالیه تصریح میدارد که «مالیه بر عایدات اشخاص حکمی، بیست فیصد عواید قابل مالیه آن در سال مالی میباشد».

ماده ۸۷(۶) قانون مالیات بر عایدات در رابطه به پیشبینی مالیات و تعدیلات مربوط به آن چنین وضاحت دارد «وزارت مالیه یادداشت تعیین مالیه را صرف در خلال پنج سال شروع از تاریخی که اظهارنامه مالیاتی خانه پری و یادداشت به آن ارتباط گیرد، صادر یا تعدیل مینماید. وزارت مالیه میتواند یادداشت تعیین مالیه را هر زمانیکه شخص موفق به تسلیم دهی اظهارنامه مالیاتی خویش نگردیده و یا اظهارنامه مالیاتی غلط را (به قصد فرار از مالیه) تسلیم دهد، صادر یا تعدیل مینماید».

ماده ۸۸(۲) قانون مالیات بر عایدات در رابطه با ارائه اظهارنامه مالیه و پرداخت مالیات چنین تصریح میدارد که «مالیه مندرج یادداشت تعیین مالیات به تاریخ تعیین شده در آن قابل تادیه می باشد».

ماده ۱۰۰ در رابطه با مالیات اضافی که دیرتر پرداخت میگردند تصریح میدارد که «هرگاه یک شخص قادر به پرداخت مالیه در معیاد معینه نگردد، شخص مکلف به پرداخت مالیه اضافی ۱۰٪ بابت مالیه اضافی در هر روز میگردد».

در روشنی احکام فوق الذکر، در رابط به بازرسی که توسط دفتر مالیه دهنده گان بزرگ (LTO) در خصوص مودیان بزرگ طی سال ۱۳۹۱ بابت اظهارنامه های مالیاتی و چگونگی پرداخت مالیات شان چه از بابت سال تحت بازرسی و باقیات سالهای قبل صورت گرفته است، نشان دهنده موارد زیر می باشد:

۱. بررسی اظهارنامه های مالیاتی شرکت پسیفیک (شرکت ساختمانی) مربوط به سال مالی ۱۳۸۲ - ۱۳۸۸ توسط ریاست مالیه دهنده گان بزرگ که در سال ۱۳۹۱ صورت گرفته است. مالیات قابل پرداخت و پول جریمه تأخیر شرکت پسیفیک مبلغ ۹،۸۱۹،۱۹۱،۷۳۴ افغانی را احتوا مینماید که الی ختم معیاد بازرسی، مبلغ متذکره بدون تحصیل باقیمانده است.

۲. بررسی اظهارنامه مالیاتی شرکت استراتکس مربوط به سالهای مالی گذشته که توسط ریاست مالیه دهنده گان بزرگ در سال ۱۳۹۱ صورت گرفته است. مالیه قابل پرداخت و پول جریمه تأخیر شرکت مبلغ ۲۰۰۵۴۸۲۱ افغانی را دربر میگیرد. الی ختم معیاد بازرسی، مبلغ متذکره بدون تحصیل باقیمانده است.

۳. بررسی اظهارنامه مالیاتی شرکت ساختمانی عارف مربوط به سالهای مالی گذشته توسط دفتر مالیه دهنده گان بزرگ در سال ۱۳۹۱ صورت گرفته است. مالیات قابل پرداخت و پول جریمه تأخیر شرکت متذکره مبلغ ۲۵۷۸۶۳۱ افغانی را احتوا مینماید. الی ختم معیاد بازرسی، مبلغ متذکره بدون تحصیل باقیمانده است.

۴. بررسی اظهارنامه های مالیاتی گروه استراتیژیک گلوبل (شرکت ساختمانی) مربوط به سالهای مالی گذشته توسط ریاست مالیه دهنده گان بزرگ در سال ۱۳۹۱ صورت گرفته است. مالیه قابل پرداخت و پول جریمه تأخیر شرکت متذکره مبلغ ۱۴۱۷۶۲۱،۸۴۹ افغانی را تشکیل میدهد. الی ختم معیاد بازرسی، مبلغ متذکره بدون تحصیل باقیمانده است.

۵. بررسی اظهارنامه های مالیاتی شرکت شلادیا (شرکت خدماتی) مربوط به سالهای مالی ۱۳۸۲ - ۱۳۹۰ توسط دفتر مالیه دهنده گان بزرگ در سال ۱۳۹۱ صورت گرفته است. مالیه قابل پرداخت و پول جریمه تأخیر شرکت متذکره مبلغ ۱۴۶۴۴۶۹۷۵ افغانی را در بر میگیرد الی ختم معیاد بازرسی، مبلغ متذکره بدون تحصیل باقیمانده است.

۶. بررسی اظهارنامه های مالیاتی شرکت افغان بیسیم AWCC (شرکت مخابراتی) مربوط به سالهای مالی گذشته توسط دفتر مالیه دهنده گان بزرگ در سال ۱۳۹۱ صورت گرفته است. مالیه قابل پرداخت و پول جریمه تأخیر شرکت مبلغ ۳۳۷۹۹۱۰۳۱ افغانی را احتوا مینماید. الی ختم معیاد بازرسی، مبلغ متذکره بدون تحصیل باقیمانده است.

۷. بررسی اظهارنامه های مالیاتی شرکت کمپاس (شرکت ساختمانی) مربوط به سالهای مالی گذشته توسط دفتر مالیه دهنده گان بزرگ در سال ۱۳۹۱ صورت

گرفته است. مالیه قابل پرداخت و پول جریمه تأخیر شرکت مبلغ ۵۹۰۸۷۲۹ افغانی را احتوامینماید. الی ختم معیاد بازرسی، مبلغ متذکره بدون تحصیل باقیمانده است.

۸. بررسی اظهارنامه های مالیاتی شرکت جی آر ام (شرکت خدماتی) مربوط به سالهای مالی ۱۳۸۴ - ۱۳۸۶ توسط دفتر مالیه دهنده بزرگ صورت گرفته است. مالیه قابل پرداخت و پول جریمه تأخیر شرکت مبلغ ۴۷۷۱۰۶۸۴۲ افغانی را در بر میگیرد. الی ختم معیاد بازرسی، مبلغ متذکره بدون تحصیل باقیمانده است.

۹. بررسی اظهارنامه های مالیاتی شرکت سوپریم (شرکت لوژستیک) مربوط به سالهای مالی ۱۳۸۴ توسط دفتر مالیه دهنده گان بزرگ صورت گرفته است. مالیه قابل پرداخت و پول جریمه تأخیر شرکت مبلغ ۹۳۸،۶۴۴،۶۶۶ افغانی را احتوا مینماید. الی ختم معیاد بازرسی، مبلغ متذکره بدون تحصیل باقیمانده است.

مشاهده و سفارشی: جمعاً مبلغ ۱۳،۱۶۵،۵۴۵،۲۷۸ افغانی (سیزده میلیارد و یکصد و شصت و پنج میلیون و پنجصد و چهل و پنج هزار و دوصد و هفتاد و هشت افغانی) بابت مالیه و جرایم آن از نه شرکت ساختمانی، خدماتی، مخابراتی و لوژستیک بدون تحصیل باقی مانده است. ریاست مالیه دهنده گان بزرگ در قسمت تحصیل مبالغ متذکره در روشنی حکم ماده ۸۸(۲) قانون مالیات بر عایدات اقدام نموده و هکذا تثبیت سایر جرایم الی مراجعه شرکت های متذکره مطابق ماده (۱۰۰) و (۱۰۲) قانون مالیات بر عایدات جزء مسولیت های شعب ذیربط میباشد.

مبلغ ۴۳۷۹۰۰۰ افغانی بابت تأخیر در ارایه اظهارنامه مالیاتی از ۲۹ شرکت بدون تحصیل باقی مانده است.

طبق هدایت بند اول ماده هشتاد و هشتم قانون مالیات بر عایدات منتشره جریده رسمی (۹۷۶) حوت سال ۱۳۸۷ که چنین صراحت دارد «شخص که مکلف به تکمیل اظهارنامه مالیاتی و بیلانس (به استثنای فورمه مالیه عرضه خدمات معاملات انتفاعی) میباشد، باید اظهار نامه مالیاتی خویش را الی اخیر جوزا (ماه سوم) سال مابعد به دفتر مالیه دهنده مربوط تسلیم نماید»

هکذا مبتنی بر حکم بند اول ماده (۱۰۲) قانون متذکره که چنین تسجیل یافته «شخص حقیقی ایکه بدون دلایل موجه اظهار نامه مالیاتی مربوط را مطابق احکام این قانون در خلال مدت معینه ارایه ننماید، به تادیه مبلغ یکصد افغانی مالیه اضافی در برابر هر روز تاخیر و شخص حکمی به تادیه مبلغ پنجصد افغانی مالیه اضافی در برابر هر روز تاخیر مکلف میباشد. روزهای رخصتی از این امر مستثنی است.»

به اساس مصوبه شماره ۳۰ مورخ ۱۳۹۰/۸/۹ شورای محترم وزیران، پول جریمه برای تأخیر در ارایه اظهارنامه مالیاتی مبلغ ۱۰۰۰۰ افغانی بابت تأخیر برای شخص حکمی در هر سال و مبلغ ۲۰۰۰ افغانی برای شخص حقیقی تعیین گردیده؛ اما ماده ۱۰۲ قانون مالیات بر عایدات مطابق فیصله شورای محترم وزیران تعدیل نگردیده است.

به تعداد ۲۹ شرکت ساختمانی، تجارتي، تدارکاتی، خدماتی، لوژستیک، تکنالوژی، مخابراتی، تولیدی، خدمات امنیتی و همچنان یک تعداد تصدی های دولتی اظهارنامه های مالیاتی شانرا بابت سال ۱۳۹۰ در سال ۱۳۹۱ ارایه نکرده است. محاسبه تأخیر روزها در ارایه اظهارنامه مالیاتی الی قوس ۱۳۹۱ (چنانچه سال مالی در پایان برج قوس ۱۳۹۱ ختم میگردد) ۱۴۹ روز است، الی حوت ۱۳۹۱، ۷۵ روز و الی جوزا ۱۳۹۲ (در ختم بازرسی) ۷۸ روز؛ جمعاً ۳۰۲ روز به استثنای روزهای رخصتی تاخیردارند.

در روشنی ماده ۱۰۲(۱) قانون مالیات بر عایدات بایست پول جریمه تأخیر مبلغ ۵۰۰ افغانی بابت هر روز تأخیر و برای ۳۰۲ روز تأخیر مبلغ ۱۵۱۰۰۰ افغانی از هر شرکت تحصیل گردد، چنانچه برای ۲۹ شرکت جمعاً مبلغ ۴۳۷۹۰۰۰ افغانی را احتوامینماید.

مشاهده و سفارشی: جمعاً مبلغ ۴۳۷۹۰۰۰ افغانی (چهارمیلیون و سه صد و هفتاد و نه هزار افغانی) بابت پول جریمه تأخیر در ارایه اظهارنامه مالیاتی از ۲۹ شرکت قابل تحصیل میباشد. ریاست مالیه دهنده گان بزرگ بایست تدابیر لازم را بمنظور تحصیل مبلغ فوق اتخاذ نماید. وهکذا تثبیت سایر جرایم الی مراجعه شرکت های متذکره مطابق ماده (۱۰۰) و (۱۰۲) قانون مالیات بر عایدات جزء مسولیت های شعب ذیربط میباشد.

مالیه دهنده گان متوسط (MTO)

۳.۴ پول جریمه بابت تأخیر در ارایه اظهار نامه های مالیاتی ۳ شرکت که به مبلغ ۹۸۰۰۰۰۰ افغانی را احتوا مینماید بدون تحصیل باقی مانده است.

ماده ۸۸(۱) قانون مالیات بر عایدات در زمینه وضاحت دارد.

۱. شرکت ساختمانی تکساز دارای نمبر تشخیصیه شماره (۷۰۰۵۷۵۲۰۱۴) و اظهارنامه شماره (۰۰۶۲۲۵۵) بابت سال مالی ۱۳۸۶، اظهارنامه شماره (۰۰۶۲۲۵۶)، بابت سال مالی ۱۳۸۷ اظهارنامه شماره (۰۰۶۲۲۵۷) بابت سال مالی ۱۳۸۸ و اظهارنامه شماره (۰۰۶۲۲۵۸) بابت سال مالی ۱۳۸۹، در سال های متذکره شرکت ساختمانی تکساز بیلانس عدم فعالیت ارایه نموده. که جرایم تأخیر اظهارنامه ها مطابق مصوبه شماره (۳۰) مورخ ۱۳۹۰/۹/۸ شورای محترم وزیران و متحدالمال شماره (۶۵۸۸۴۱) مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۴ ریاست عمومی عواید که در آن چنین تذکر داده شده است ((اشخاص حقیقی مبلغ (۲۰۰۰) افغانی و حکمی مبلغ (۱۰۰۰۰) افغانی جریمه تأخیر عدم ارایه اظهارنامه سنوات قبلی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۹ بابت هر سال مالی بر علاوه اصل مالیه با جرایم ناشی از تأخیر تادیه نمایند و هرگاه تعدیل ماده (۱۰۲) قانون مالیات بر عایدات طبق مصوبه شورای محترم وزیران مبنی بر پرداخت جریمه تأخیر عدم ارایه بیلانس و اظهارنامه بابت سنوات ماضیه مورد منظوری قرار نگیرد آنوقت باقیمانده باقیداری ذمت اشخاص حکمی و حقیقی طبق احکام قانون مالیات بر عایدات مورد تحصیل قرار گیرد.)) به استناد آن سالانه مبلغ ۱۰۰۰۰- افغانی سنجش و تحصیل شده است. در حالیکه در ماده ۱۰۲ قانون مالیات بر عایدات تأخیر در ارایه اظهارنامه اشخاص حکمی را روزانه مبلغ پنجصد افغانی قابل تحصیل دانسته است. طوریکه دیده میشود از تاریخ صدور مصوبه شورای محترم وزیران مدت یکسال یازده ماه میگذرد ماده قانون پابرجا بوده و تعدیل نگردیده، بناً به استثنای روز های رخصتی یکسال مدت ۳۱۲ روز چهارساله آن مدت ۱۲۴۸- روز را دربر میگیرد که در برابر هر روز تأخیر مبلغ/۵۰۰ افغانی سالانه مبلغ/۶۲۴۰۰۰ افغانی چهارساله آن بعد از وضع مبلغ ۴۰۰۰۰ افغانی تادیه شده جمعا مبلغ/۵۸۴۰۰۰ افغانی از شرکت مذکور قابل تحصیل است.

۲. مهمانخانه هرات فیصل دارای نمبر تشخیصیه (۹۰۰۰۰۰۹۷۶۲) و اظهارنامه شماره (۰۳۷۵۰۴) مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱۴ اظهارنامه مالیاتی را بتاريخ ۹۱/۱۰/۲۶ اخذ نموده چون آخرین معیاد ارایه اظهارنامه الی اخیر جوزا ۱۳۹۱ بوده به این ترتیب مدت ۲۰۸ روز تأخیرالی ۲۶ جدی ۱۳۹۱ بمیان آمده. مطابق ماده ۱۰۲ قانون مالیات بر عایدات روزانه مبلغ ۵۰۰- افغانی جمعا مبلغ/۱۰۴۰۰۰- افغانی از شرکت مذکور بابت تأخیر در ارایه اظهارنامه قابل تحصیل است.

۳. شرکت ساختمانی هارون توخی دارای نمبر تشخیصیه (۱۰۴۳۰۰۸۰۱۸) طی اظهارنامه شماره (۱۳۰۶۸) سال ۱۳۸۸ و اظهارنامه شماره (۱۳۰۶۹) سال ۱۳۸۹ بیلانس عدم فعالیت ارائه نموده است.

مبلغ/۱۰۰۰۰- افغانی جریمه تأخیر برای یک سال تأخیر ارایه اظهارنامه و مبلغ ۲۰۰۰۰ افغانی برای دوسال سنجش صورت گرفته است. این موضوع مطابق مصوبه شماره (۳۰) مورخ ۱۳۹۰/۹/۸ شورای محترم وزیران و متحدالمال شماره (۶۵۸۸۴۱) مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۴ ریاست عمومی عواید صورت گرفته است.

در حالیکه مطابق ماده ۱۰۲ قانون مالیات بر عایدات در هر روز تأخیر مبلغ ۵۰۰- افغانی از اشخاص حکمی صراحت دارد و ماده قانون پابرجا بوده و نظربه مصوبه شورای محترم وزیران تعدیل نگردیده است .

بناً ۳۱۲ روز تأخیر در هر سال و دوساله آن ۶۲۴ روز را در برمیگیرد که ۵۰۰ افغانی جریمه در هر روز و مجموع روز های تحت جریمه مبلغ ۳۱۲۰۰۰ افغانی میگردد. از آنجاییکه شرکت قبلاً مبلغ ۲۰۰۰۰ افغانی را پرداخت نموده، بناً مبلغ باقیمانده ۲۹۲۰۰۰ افغانی از شرکت مذکور قابل تحصیل است.

مشاهده و سفارش: مجموع مبلغ ۹۸۰۰۰۰ افغانی (نه صد و هشتاد هزار افغانی) پول جریمه تأخیر در ارایه اظهارنامه مالیاتی از سه شرکت بدون تحصیل باقی مانده است. ریاست مالیه دهنده گان متوسط باید تدابیر لازم را بمنظور تحصیل مبلغ متذکره اتخاذ نماید. مرجع متذکره در رابطه به یافته های تفتیش ابراز نظر نموده است.

۳.۵ مبلغ ۲۰۱۸۷ دالر امریکایی از شرکت نفت و گاز وطن بابت مالیه و جرایم آن قابل تحصیل است.

ماده ۷۲ (۲) قانون مالیات بر عایدات تصریح میدارد که «اشخاص دارنده جواز که خدمات و مواد مندرج فقره (۱) این ماده را با نهادهای متذکره انجام میدهند تابع دوفیصد مالیه قراردادی میباشدند. مالیه مندرج این فقره در مقابل مکلفیت های مالیاتی بعدی قابل محاسبه و مجرائی میباشد.

ماده ۹۸(۲) تصریح میدارد که «اشخاصی» که عواید قابل پرداخت مالیه شانرا کتمان نمایند، مکلف به پرداخت مالیه اصلی و اضافی میگردند. شرکت نفت و گاز وطن که دارای نمبر تشخیصیه شماره (۱۰۳۰۷۷۷۰۱۳) بوده قرار اظهارنامه شماره (۰۰۵۷۲۴) شرکت مذکور در سال ۱۳۹۱ اظهارنامه عدم فعالیت ارایه نموده است. در حالیکه طی نامه شماره ۱۰۰-۴۵ مورخ ۱۳۹۰/۸/۲۵ در مستوفیت ولایت بلخ، یک معامله به ارزش مبلغ ۳۳۶۴۵۰- دالر امریکایی داشته که مالیه انتفاعی آن تحصیل نگردیده است.

مطابق ماده ۷۲ (۲) قانون مالیات بر عایدات ۲٪ مالیه انتفاعی آن که مبلغ ۶۷۲۹ دالر میشود باید تحصیل گردد. بعلاوه از آنجاییکه توسط شرکت تلاش برای کتمان عواید و فرار از پرداخت مالیه صورت گرفته، مالیه اضافی «دو چند مالیه اصلی» که بالغ به ۱۳۴۵۸ دالر امریکایی میگردد نیز قابل تحصیل است.

بنأ جمعاً مبلغ ۲۰۱۸۷ دالر امریکایی از شرکت متذکره قابل تحصیل است.

سفارش: جمعاً مبلغ ۲۰۱۸۷ دالر امریکایی (بیست هزار و یکصد و هشتاد و هفت دالر امریکایی) بابت مالیه انتفاعی از شرکت نفت و گاز وطن قابل تحصیل است. ریاست مالیه دهنده گان متوسط باید تدابیر لازم را بمنظور تحصیل مبلغ متذکره اتخاذ نماید.

ریاست مالیه دهنده گان زون مرکز CTO، (قبلاً بنام ریاست مالیه دهنده گان کوچک – STO)

- ۳.۶ مبلغ ۱۶۱,۹۰۴,۴۹۶ افغانی عدم تحصیل مالیه تحقق یافته سال ۱۳۹۱ را احتوا می نماید.**
ریاست مالیه دهنده گان زون مرکز مسولیت دارد تا پیشبینی عواید، تحقق و تحصیل عواید را تطبیق و نظارت نماید. مجموع عواید پیش بینی شده ریاست مالیه دهنده گان زون مرکز در سال ۱۳۹۱ مبلغ ۱,۶۸۰,۳۹۲,۸۰۷ افغانی، مجموع عواید تحقق یافته مبلغ ۱,۹۷۳,۵۳۸,۸۵۵ افغانی و مجموع عواید تحصیل شده مبلغ ۱,۸۰۶,۰۲۰,۷۱۳ افغانی را تشکیل میدهد. از جمله این رقم، مبلغ ۵,۶۱۳,۶۴۶ افغانی آن از جمله معافیت های مالیاتی و باقیات میباشد؛ و مبلغ ۱,۶۱۹,۰۴۴,۹۶۶ افغانی آن باقیات مالیاتی سال ۱۳۹۱ میباشد که بایست تحصیل گردد.
- مشاهده و سفارش:** چنانچه در جریان تفتیش و بازرسی بملاحظه رسید جمعاً مبلغ ۱,۶۱۹,۰۴۴,۹۶۶ افغانی (یکصد و شصت و یک میلیون و نه صد و چهار هزار و چهارصد و نود و شش افغانی) از جمله عواید تحقق یافته در سال ۱۳۹۱ تحصیل نگردیده است. ریاست محترم مالیه دهنده گان زون مرکز اقدامات لازم را جهت تحصیل مبلغ متذکره روی دست گرفته اطمینان دهند.
- ۳.۷ بابت عدم جمع آوری مالیات سالهای ماضیه و ۱۳۹۱ با جریمه آن مبلغ ۵۲,۰۰۵,۹۲۴ افغانی از مودیان قابل تحصیل است.**
با توجه به بند ۱ ماده ۸۸ قانون مالیات بر عایدات در رابطه به ارائه اظهار نامه مالیاتی و بند ۱ ماده ۱۰۲ قانون متذکره در رابطه با مالیات اضافی در صورت عدم ارائه اظهار نامه مالیاتی، مشاهدات مآ قرار شرح زیر میباشد:
- ۱.** ۲۷۵ شرکت اظهار نامه مالیاتی سال ۱۳۹۰ خویش را که منعکس کننده وضعیت و فعالیت مالی شان میباشد الی ۳۱ برج جوزا سال ۱۳۹۲ که تاریخ ختم تفتیش هم میباشد به ریاست مالیه دهنده گان زون مرکز ارائه نموده اند. بدین ترتیب، جمعاً ۲۵۲ روز، به استثنای روز های رخصتی، در ارائه اظهار نامه تاخیر بوجود آمده است.
- با توجه به بند ۱ ماده ۱۰۲ قانون مالیات بر عایدات در رابطه به سنجش جریمه تاخیر، شرکت های متذکره جمعاً مکلف به پرداخت مبلغ ۳۴,۶۵۰,۰۰۰ افغانی میباشد.
- ۲.** همچنان ۱۵۸ تن تجار انفرادی اظهار نامه مالیاتی خویش را که منعکس کننده وضعیت مالی شان میباشد الی ۳۱ برج جوزا سال ۱۳۹۱ که تاریخ ختم تفتیش هم میباشد به ریاست مالیه دهنده گان زون مرکز ارائه نموده اند. بدین ترتیب ۲۵۲ روز، به استثنای روز های رخصتی، در ارائه اظهار نامه تاخیر بوجود آمده است.
- با توجه به بند ۱ ماده ۱۰۲ قانون مالیات بر عایدات در رابطه به پرداخت جریمه تاخیر، در مجموع مبلغ ۳,۹۸۱,۶۰۰ افغانی از این بابت قابل تحصیل میباشد.
- ۳.** به تعداد ۲۸ تن مالکین جایدادها در مربوطات حوزه سوم مالیاتی مکلفیت های مالیاتی خویش را از سال ۱۳۹۰ الی ختم بازرسی هیات نپرداخته اند، که مبلغ ۲,۶۰۳,۴۰۰ افغانی بابت مالیه مبلغ ۷۰۵,۶۰۰ افغانی بابت جریمه جمعاً مبلغ ۳,۳۰۹,۰۰۰ افغانی را الی ختم بازرسی احتوا مینماید. در قسمت تحصیل مبلغ متذکره اقدام لازم نموده اطمینان دهند.
- ۴.** در بخش اصناف به تعداد ۵۶ تن در حوزه دوم مالیاتی بابت سال ۱۳۹۱ مبلغ ۱۶۶,۳۵۰ افغانی الی تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱ (ختم تفتیش) باقیداری دارند.
- ۵.** به تعداد ۱۵ تن مالکین جایدادها در مربوطات حوزه ۹ مالیاتی بابت سال ۱۳۹۱ مبلغ ۳۷۸,۰۰۰ افغانی الی تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱ (ختم تفتیش) باقیداری دارند.
- ۶.** به تعداد (۸۵۰) تن مالکین جایدادها و اصناف مختلف در مربوطات حوزه نهم مالیاتی بابت سال ۱۳۹۱ جمعاً مبلغ ۳,۳۱۹,۲۳۲ افغانی الی تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱ (ختم تفتیش) باقیداری دارند.
- ۷.** ۳۳ تن مالکین دکاکین در مربوطات حوزه ۱۰ مالیاتی بابت سالهای ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ مبلغ ۱۳۹,۱۹۰ افغانی الی تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱ (ختم تفتیش) باقی میباشد.
- ۸.** مالیات جایدادها از ۴۵ تن صاحبان جایدادها در ناحیه ۲ مالیاتی برای سالهای ۱۳۸۸ الی ۱۳۹۱ به مبلغ ۶۲۹,۵۰۰ افغانی به تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱ (ختم تفتیش) هنوز حصول نگردیده است.
- ۹.** به تعداد ۱۳ تن از اصناف در حوزه ۴ مالیاتی بابت سالهای ۱۳۸۵ الی ۱۳۹۱ مبلغ ۵۵۸,۳۲۰ افغانی الی تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱ (ختم تفتیش) باقی میباشد.
- ۱۰.** به تعداد ۱۰ تن مالکین جایدادها در حوزه ۴ مالیاتی بابت سالهای ۱۳۸۲ الی ۱۳۹۰ مبلغ ۲۵۲,۰۰۰ افغانی الی تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱ (ختم تفتیش) باقی میباشد.

۱۱. به تعداد ۲۰ تن مالکین دکاکین در حوزه ۴ مالیاتی بابت سالهای ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۱ مبلغ ۷۱,۳۰۰ افغانی الی تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱ (ختم تفتیش) باقی‌داری دارند.
۱۲. از ۷ تن مالکین جایزادها در حوزه ۶ مالیاتی بابت سالهای ۱۳۸۹ الی ۱۳۹۰ و ۳ تن بابت سال ۱۳۹۰ مبلغ ۲۶۵۹۵۰ افغانی الی تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱ (ختم تفتیش) باقی می‌باشند.
۱۳. به تعداد ۱۴ مالکین دکاکین در حوزه ۶ مالیاتی بابت سال ۱۳۹۰ و ۳ تن بابت سال ۱۳۸۹ مبلغ ۷۰,۰۸۷ افغانی الی تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱ (ختم تفتیش) باقی می‌باشند.
۱۴. ۶ تن مالکین جایزادها در حوزه ۷ مالیاتی بابت سال ۱۳۹۱ مبلغ ۱۶۰,۲۰۰ افغانی و مالیات ۳۱ تن دکاندار بابت سال ۱۳۹۱ مبلغ ۱۰۰,۷۷۱ افغانی، جمعاً مبلغ ۲۶۰,۹۷۱ افغانی الی تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱ (ختم تفتیش) باقی می‌باشند.
۱۵. ۴ تن دکاندار در حوزه ۱۱ مالیاتی بابت سال ۱۳۸۹ و ۱۶ تن بابت سال ۱۳۹۰ مبلغ ۳۹۸,۴۴۰ افغانی الی تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱ (ختم تفتیش) باقی‌داری می‌باشند. علاوه‌تأ، پول جریمه مبلغ ۵۰۴,۰۰۰ افغانی نیز تحصیل نگردیده است. بر علاوه موضوعات متذکره، بعضی از اصناف مالیات خویش را که مبلغ ۹۹۷,۰۲۲ افغانی را احتوا مینماید از بابت سال ۱۳۹۱ نپرداخته‌اند؛ بنابراین مجموعاً مبلغ ۱,۸۹۹,۴۶۲ افغانی قابل تحصیل می‌باشد.
۱۶. ۸ تن مالکین جایزادها در ناحیه ۱۲ مالیاتی بابت سال ۱۳۹۰ مبلغ ۲۸,۵۴۸ افغانی و مبلغ ۱۲۶,۰۰۰ افغانی بابت جریمه، در مجموع مبلغ ۱۵۴,۵۴۸ افغانی الی تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱ (ختم تفتیش) باقی می‌باشند. علاوه‌تأ، ۸ تن اصناف مالیات خویش را که مبلغ ۸۹,۱۲۵ افغانی را احتوا مینماید بابت سال ۱۳۸۸ نپرداخته‌اند. که جمعاً مبلغ ۲۴۳,۶۷۳ افغانی قابل تحصیل می‌باشد.
۱۷. ۱۵ تن مالکین جایزادها در ناحیه ۱۵ مالیاتی بابت سال‌های ۱۳۸۹ الی ۱۳۹۱ مبلغ ۱۰۱,۵۰۰ افغانی و مبلغ ۱۲۶,۰۰۰ افغانی بابت جریمه و هکذا ۲۷ تن اصناف بابت سال‌های ۱۳۸۹ الی ۱۳۹۱ مبلغ ۱۷۳,۵۰۰ افغانی که جمعاً مبلغ ۴۰۱,۰۰۰ افغانی را احتوا مینماید باقی بوده که از ایشان قابل تحصیل می‌باشد.
۱۸. مالیات جایزادها و مالیات اصناف ۲۸ تن مالکان جایزادها در ناحیه ۱۷ مالیاتی بابت سال‌های ۱۳۸۸ الی ۱۳۹۱ که مبلغ ۲۸۸,۶۳۰ افغانی را در بر می‌گیرد و مبلغ ۷۵,۶۰۰ افغانی جریمه، جمعاً مبلغ ۳۶۴,۲۳۰ افغانی الی تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱ (ختم تفتیش) بدون تحصیل باقی مانده است.
۱۹. ۸ تن صاحبان جایزادها در ناحیه ۱۳ مالیاتی بابت سالهای ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۱ به مبلغ ۶۷,۲۰۰ افغانی و جریمه ۲۵,۲۰۰ افغانی، جمعاً مبلغ ۹۲,۴۰۰ افغانی الی تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱ (ختم تفتیش) باقی می‌باشند. علاوه‌تأ، ۲۵ تن از دکانداران مالیات خویش را بابت سال ۱۳۹۰ به هر کدام مبلغ ۶,۲۰۰ افغانی که جمعاً مبلغ ۱۵۵,۰۰۰ افغانی را در بر می‌گیرد نپرداخته‌اند؛ بنابراین در مجموع مبلغ ۲۴۷,۴۰۰ افغانی قابل تحصیل می‌باشد.
۲۰. مالیات جایزادها از ۲ تن صاحبان جایزادها و ۸ تن تاجران در ناحیه ۱۶ مالیاتی بابت سال ۱۳۸۸ مبلغ ۱۸۰,۰۰۰ افغانی الی تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱ (ختم تفتیش) باقی می‌باشند.
۲۱. با مراجعه به اظهار نامه مالیاتی بابت مالیات مربوط به زراب گل فرزند محمد گل در ناحیه ۴ مالیاتی، به اساس بررسی مالیاتی شماره ۸۵ مورخ ۱۳۹۱/۳/۳، بملاحظه رسید که مبلغ ۵۱,۶۰۰ افغانی مالیات کمتر پرداخته شده است. علاوه‌تأ، به اساس بررسی مالیاتی نمبر ۲۷ مورخ ۱۳۹۱/۳/۴ در جواب به اظهار نامه مالیاتی عقل الدین ولد جمال الدین در ناحیه ۴ مالیاتی، بملاحظه رسید که از مجموع مالیات مبلغ ۲۶,۴۰۰ افغانی کمتر پرداخت شده است. اضافه بر موضوعات فوق، به اساس بررسی مالیاتی شماره ۶۵ مورخ ۱۳۹۱/۶/۱۱ در مقابل اظهار نامه مالیاتی بهلول در ناحیه ۸ مالیاتی، بملاحظه رسید که مبلغ ۴۳,۶۴۸ افغانی از مجموع مالیات کمتر پرداخت شده است. در مجموع مبلغ ۱۲۱,۶۴۸ افغانی قابل تحصیل می‌باشد.
۲۲. مالیات جایزاد و مالیات اصناف از یکتعداد تادیه کنندگان مالیه در نواحی مختلف عوایدی ولایت کابل در سال ۱۳۹۱ تحصیل نشده است. جزئیات آن قرار شرح زیر می‌باشد.

شماره	نواحی عایداتی ولایت کابل	مبلغ (افغانی)
۱	شکر دره	۱۰۷,۶۳۱
۲	ده سبز	۱۸۰,۹۸۷
۳	میر بچه کوت	۳۴,۸۴۸
۴	قره باغ	۱۰۱,۶۸۳
۵	کلکان	۳۰,۸۰۰
۶	سروبی	۴۱,۰۶۲
	مجموع	۴۹۷,۰۱۱

مشاهده و سفارشات: جمعاً مبلغ ۵۲,۰۰۵,۹۲۴ افغانی (پنججاه و دو میلیون و پنج هزار و نه صد و بیست و چهار افغانی) در ساحات مختلف زون مرکز بابت مالیات باقی می‌باشد. ریاست مالیه دهنده گان زون مرکز در قسمت تحصیل مبلغ متذکره اقدام جدی نموده اطمینان دهد، و همچنان

به تاسی از مواد ۸۸ (۲)، ۱۰۰ و ۱۰۲ (۱) قانون مالیات برعایدات در رابط به جریمه هانیز قابل تطبیق میباشد. نتایج بازرسی در مورد جزئیات مشاهده متذکره ذریعه نامه شماره ۵۸۹۷ مورخ ۱۳۹۲/۸/۷ ریاست تفتیش عواید، اداره عالی تفتیش، جهت تطبیق به اداره مالیه دهنده گان زون مرکز ارسال شده است.

فصل چهارم

یافته‌های تفتیش
محصول گمرکی و فیس‌ها

بخش چهارم: یافته های تفتیش – محصول گمرکات و فیس ها

به اساس پلان بازرسی سال ۱۳۹۲، واحدهای گمرک عبارت از: ریاست گمرک کابل، گمرک ننگرهار، گمرک اندخوی، گمرک بلخ، گمرک فراه، گمرک هرات، گمرک خوست، گمرک کندز، گمرک بدخشان، گمرک تخار و گمرک کنرها مورد بازرسی قرار گرفته که نتایج بازرسی نهادهای ذکر شده در زیر ارائه میگردد:

کنترول داخلی و اداره گمرکات

۴.۱ ضعف کنترول داخلی، عدم نظارت لازم دوسیه های محصول گمرکی و عدم مدیریت لازم در گمرکات به ملاحظه میرسد.

گمرکات نهاد های تعیین شده برای جمع آوری محصول های گمرکی و فیس ها، از قبیل محصول گمرکی بابت واردات و صادرات، جریمه تأخیر و جریمه ناشی از نقض احکام قانون گمرکات، نرخ تعرفه گمرکی و فیس های قابل اجرا، اسپیکودا – فورم T۱ اظهارنامه های مالیاتی، عواید از اجناس مصادره شده و سایر موضوعات مشابه می باشد. گمرکات مسئول نظارت از رعایت قانون و مقررات توسط توریست ها و صادر کنندگان و حصول اطمینان از تطبیق احکام قوانین و مقررات، مانند قانون گمرکات، نرخ تعرفه گمرکی، دیتابیس معلوماتی گمرکات، احکام قانون مالیات بر عایدات (جمع آوری مالیات ثابت به عوض مالیات بر عایدات و مالیات بر معاملات انتفاعی باید توسط آنها جمع آوری گردد)، تصنیف اقلام مطابق به لیست کدهای حسابات (COA) برای محصول گمرکی و فیس ها و غیره می باشد. لازم است که آنها قوانین و سایر مقررات و دستورالعمل ها از جانب وزارت مالیه را تطبیق نمایند و اطمینان حاصل نمایند از اینکه هر یک از احکام قانون بمنظور تعیین و جمع آوری محصول های گمرکی و فیس ها تطبیق می گردند.

با توجه به این واقعیت که دولت به دنبال افزایش عواید داخلی و رسیدن به هدف ثبات مالی جهت تمویل مصارف عادی از طریق عواید داخلی در آینده ها می باشد، بناً ایجاب می نمایند که ادارات گمرکی پلان علمی و عملی ترتیب نموده و اطمینان حاصل نماید که تمام محصول های گمرکی و فیس ها بدرستی تعیین و بموقع جمع آوری گردیده اند.

ماده ۹ قانون امور مالی و مصارف عامه تصریح می دارد که مالیات (و سایر عواید) که توسط دولت در مطابقت با احکام قانون وضع می گردد به دارائی عامه تبدیل می گردد.

در نتیجه بازرسی نهاد های گمرکی و میکانیسم کنترول داخلی گمرکات و نقش شان در سهم گرفتن عواید داخلی، نقاط ضعف زیر بملاحظه رسیده است:

(الف) اکثر سفارش های تفتیش سال های قبل در رابطه به جمع آوری مبالغ باقی مانده تطبیق نگردیده که موجب زیان به عواید دولت یا ناتوانی شان را در جمع آوری عواید نشان میدهد.

(ب) در تعداد زیادی از اسپیکودا، دوسیه های موقتی اظهارنامه های مالیاتی T۱-، در بک تعداد گمرکات، ملاحظه گردید که قیمت گذاری عملی اجناس توریست شده مطابق به ارقام ثبت شده در دیتابیس مغایرت با ارقام انعکاس یافته در اسپیکودا بوده که موجب تعیین کم قیمت اجناس و جمع آوری کم محصول گمرکی و فیس ها گردیده است. که البته دلیل آن اتکا به اوراق ترتیب شده توسط کمیشن کاران و عدم بررسی و تطبیق بموقع توسط مقامات گمرک می باشد.

(ج) اکثر، اسناد ارایه شده توسط توریست ها و صادر کنندگان و صادر کنندگان در مغایرت با احکام قوانین قیمت گذاری محصول گمرکی بوده و اجناس توریست شده بدون بل واقعی بار نامه ثبت گردیده (ماخذ نظر به ماده ۲۳-۲۴ قانون گمرکات و مقررات وضع شده میباشد). بر علاوه، مقیاس برای اندازه گیری مقدار مشخصات و تعیین قیمت اجناس توریست شده به شکل لازم موجود نیست. علاوه بر این، برای بررسی کیفیت و نوعیت اجناس توریست شده / صادر شده لابراتوار مورد نیاز موجود نیست.

(د) تقریباً در تمام گمرکات، چندین مورد قیمت گذاری کم اجناس توریست شده برای وضع محصول گمرکی ملاحظه گردیده و محصول گمرکی قابل تحصیل و پول جریمه قابل پرداخت توسط تیم های تفتیش در گزارش سفارش گردیده است.

(هـ) گمرکات نه تنها مسئول جمع آوری محصول گمرکی و فیس ها بوده بلکه مسول جمع آوری مالیات قابل پرداخت از جانب توریست ها و صادر کنندگان طوریکه در قانون

مالیات بر عایدات تصریح گردیده است نیز میباشد، مانند مالیات ثابت به عوض مالیات بر عایدات و مالیات بر معاملات انتفاعی (BRT). بعلاوه، همچنان پول سره میاشت (۲٪) و تکس شاروالی (۱٪) همچنین باید جمع آوری گردد. در چندین مورد این مالیات جمع آوری نگردیده اند. (و) گمرکات باید ارقام را بصورت جداگانه بابت پلان پیش بینی شده، تحقق یافته و تحصیل شده، ترتیب و نگهداری نمایند. اکثر ارقام تحصیل شده موجود نیست. در برخی موارد مثلاً، در گمرک کنرها، پلان پیش بینی شده در سال ۱۳۹۱ وجود نداشت و در مورد گمرک بدخشان، عواید تحقق یافته گمرک ۱۲,۵٪ پلان پیشبینی شده آن بوده.

ریاست گمرک - کابل

۴.۲

بدلیل تصنیف غلط مدل موتر لند کروزر تورییدی و تحویل کم محصول گمرکی، مبلغ ۱۰۴۰۰۰۰۰ افغانی، بشمول مالیات و محصول گمرکی بابت سال ۱۳۹۱، از شرکت شیر احمد کریمی تحویل نگردیده است.

ماده ۹ قانون امور مالی و مصارف عامه تصریح می دارد که مالیات (و سایر عواید) که توسط دولت در مطابقت با احکام قانون وضع می گردد به دارائی عامه تبدیل می گردد.

بر اساس قانون مالیات بر عایدات، ماده ۶۴ (۳)، «اشخاصیکه به توریید اموال می پردازند تابع ۲٪ مالیه معاملات انتفاعی قیمت تمام شد اموال وارده به شمول محصول گمرکی بوده و منحیث پیش پرداخت مالیات معاملات انتفاعی وی پنداشته می شود».

بر اساس قانون مالیات بر عایدات، ماده ۷۰ (۲)، «اشخاصیکه بدون داشتن جواز تجارتي به توریید اموال می پردازند تابع پرداخت ۳٪ مالیه ثابت قیمت تمام شد اموال وارده بشمول محصول گمرکی آن بعوض مالیات بر عایدات پنداشته می شود».

گمرکات مستلزم جمع آوری مالیات پول سره میباشند (قسمیکه توسط شورای محترم وزیران فیصله بعمل آمده) و تکس شاروالی می باشند. ماده ۱۶۶ قانون گمرکات در ارتباط با تخلفات اداری گمرکی و مجازات آن چنین تصریح میدارد «فراهم نمودن اطلاعات راجع به کمیت، قیمت یا منشاء که نا تکمیل یا نا درست باشند»، مستلزم پرداخت جریمه می باشد، در صورتیکه محصول گمرکی محاسبه شده ۵٪ بیشتر از مجموع مبلغ باشد.

لیست تعرفه گمرکی محصول قابل پرداخت برای توریید اقلام مختلف را تعیین می کند.

بر اساس قانون گمرکات مطابق با لیست نرخ تعرفه گمرکی، محصول گمرکی برای توریید اجناس، بخصوص عراده جاتی که مدل شان کمتر از ۱۰ سال باشد محصول گمرکی شان از عراده جات بیشتر از ۱۰ سال متفاوت است. بگونه مثال: ۵۰٪ محصول گمرکی برای عراده جاتی تعیین گردیده که مودل آن از ۱۰ سال بالا تراست و ۴۰٪ برای عراده جاتی که مدل شان کمتر از ۱۰ سال است.

بملاحظه اسناد ضمیمه اسیکودا، فورم اظهارنامه مالیاتی موقت T۱ شماره ۱۰۱۶ مورخ ۱۳۹۱/۲/۱۱ مربوط به توریید لند کروزر ۶ سلندر مدل ۲۰۰۷ توسط شرکت شیر احمد کریمی (به قیمت مجموعی ۵۰۰۰۰۰۰ افغانی)، ۴۰٪ محصول گمرکی تحویل گردیده است. بر اساس دیتابیس سال ۱۳۹۱، بانیست از موتر متذکره ۵۰٪ محصول اخذ میگردد.

بنابا بابت ۱۰٪ محصول گمرکی مبلغ ۵۰۰۰۰۰ افغانی؛ ۳٪ مالیه ثابت به عوض مالیات بر عایدات مبلغ ۱۵۰۰۰ افغانی؛ ۲٪ مالیه بر معاملات انتفاعی (BRT) مبلغ ۱۰۰۰۰ افغانی؛ ۲٪ پول سره میباشند مبلغ ۱۰۰۰۰ افغانی و ۱٪ تکس شاروالی مبلغ ۵۰۰۰ افغانی و ۵۰۰۰۰۰ افغانی جریمه مساوی به محصول گمرکی (ماده ۱۶۶ (۲) قانون گمرکات)؛ جمعاً مبلغ ۱۰۴۰۰۰۰ افغانی از شرکت شیر احمد کریمی قابل تحویل است.

سفارش: مجموع مبلغ ۱۰۴۰۰۰۰ افغانی (یک میلیون و چهل هزار افغانی) از شرکت شیر احمد کریمی قابل تحویل است. ریاست گمرک کابل از تحویل مبلغ متذکره و انتقال آن به حساب واردات دولت اطمینان دهد. سنجش غلط محصول گمرکی و اتکا به دوسیه های اسیکودا بدون بررسی درست در برابر نرخ دیتابیس، عدم موجودیت سیستم کنترل داخلی توسط مسولین گمرک کابل را آشکار می سازد که بایست این تقویت بخشیده شود و از وقوع آن در آینده جلوگیری صورت گیرد.

۴.۳

به دلیل قیمت گذاری کم لند کروزر توریید شده مبلغ ۳۱۹۱۵۵۱ افغانی بشمول مالیات و محصول گمرکی مربوط به سال ۱۳۹۱ از نزد شرکت محمد هاشم علی محمد قابل تحویل است.

رجوع شود به ماده ۹ قانون امور مالی و مصارف عامه، ماده ۶۴ (۳) قانون مالیات بر عایدات.

ماده ۷۰ (۱) قانون مالیات بر عایدات اشاره میکند که «اشخاصی که اجناس را وارد می نمایند و دارای جواز فعالیت هستند تابع پرداخت ۲٪ مالیه ثابت از مجموع قیمت اجناس وارد شده بشمول محصول گمرکی میباشد».

ماده ۱۶۶ (۲) قانون گمرکات در ارتباط با تخلفات اداری گمرکی «فراهم نمودن اطلاعات راجع به کیفیت، مقدار، قیمت یا منشاء که نا تکمیل یا نادرست باشد تابع جریمه میباشد،

مطابق اسناد ضمیمه شده فورم اسیکودا شماره ۴۹۰۲ مورخ ۱۳۹۱/۹/۲۹ لند کروزر ۸ سلندر مودل ۲۰۱۲ توسط شرکت محمد هاشم علی محمد به مبلغ ۸۴۰۰۰۰ دالر امریکایی بعنوان قیمت موتر ثبت گردیده است. بدینصورت مالیات و محصول گمرکی قابل پرداخت تحویل گردیده، ولی مطابق دیتابیس گمرک سال ۱۳۹۱ قیمت موتر متذکره ۱۲۰۰۰۰۰ دالر امریکایی میباشد. بدینصورت مبلغ ۳۶۰۰۰۰ دالر امریکایی

یا ۱۹۱۳۴۰۰ افغانی کم سنجش شده. (تبادلہ اسعار قابل اجرا ۵۳.۱۵).

مجموع قیمت وارد شده ۶۳۷۸۰۰۰ افغانی (۱۲۰۰۰۰۰ دالر امریکایی) که محصول گمرکی قابل اجرا در ۴۰٪ مبلغ ۲۵۵۱۲۰۰ افغانی میشود. ولی به دلیل سنجش کمتر تنها مبلغ ۱۷۸۵۸۴۰ افغانی تحصیل گردیده اما باید مبلغ ۷۶۵۳۶۰ افغانی تحصیل میگردید. بعلاوه، ۲٪ مالیه ثابت در عوض مالیات برعایدات و ۲٪ مالیه انتفاعی بابت قیمت باقیمانده و محصول گمرکی مبلغ ۱۰۷۱۵۰ افغانی (تورید توسط جوازنامه)، ۲٪ پول سره میاشت مبلغ ۱۵۳۰۷ افغانی و ۱٪ تکس شاروالی مبلغ ۷۶۵۴ افغانی، مجموعاً مبلغ ۱۳۰۱۱۱ افغانی مالیات قابل پرداخت میباشد. برعلاوه مطابق ماده ۱۶۶(۲) قانون گمرکات بابت سنجش کم محصول گمرکی جریمه سه برابر مبلغ ۲۲۹۶۰۸۰ افغانی قابل پرداخت میباشد. بدینصورت محصول گمرکی تصفیه نشده ۴۰٪ مالیات قابل پرداخت و جریمه جمعاً مبلغ ۳۱۹۱۵۵۱ افغانی از شرکت محمد هاشم علی محمد تحصیل گردد.

سفارش: جمعاً مبلغ ۳۱۹۱۵۵۱ افغانی (سه میلیون یکصد و نود و یکهزار پنجمصد و پنجاه و یک افغانی) از نزد شرکت محمد هاشم علی محمد قابل تحصیل است. ریاست گمرک کابل از حصول مبلغ متذکره و انتقال آن به حساب واردات دولت اطمینان دهد. کم سنجشی جنس وارد شده منجر به کم وضع نمودن محصول گمرکی گردیده است.

این امر همچنان نشان دهنده اتکا روی خانه پری اسیکودا توسط کمیشن کاران و عدم نظارت درست در مقابل اطلاعات دیتابیس و کنترل توسط مقامات گمرک بوده که در آینده از تکرار آن جداً باید خود داری شود.

۴.۴ سنجش نادرست رخت تافته سفید وارد شده مبلغ ۳۲۹۸۶۱ افغانی بشمول مالیات و محصول گمرکی قابل پرداخت مربوط سال ۱۳۹۱ از نزد شرکت احسان الله احسان صافی لمتدقابل تحصیل است.

ماده ۹ قانون امور مالی و مصارف عامه و ماده ۶۴(۳) و ماده ۷۰(۱) قانون مالیات برعایدات در زمینه صراحت دارد. ماده ۱۶۶(۲) قانون گمرکات در ارتباط با تخلفات اداری گمرکی «فراهم نمودن اطلاعات راجع به کیفیت، مقدار، قیمت یا منشا که ناتکمیل یا نادرست باشد تابع جریمه قرار میگیرد.

مطابق اسناد ضمیمه شده فورم اسیکودا شماره ۳۴ مورخ ۱۳۹۱/۱/۱۵ محصول گمرکی از نزد شرکت احسان الله احسان صافی جهت وارد نمودن ۱۵۰۰۰ متر مربع، به وزن ۱۲۰۰۰ کیلو گرام رخت روجایی ساده به قیمت ۰.۴۳ دالر امریکایی فی متر مربع تحصیل گردیده. هرچند مطابق سیستم دیتابیس وزن هر متر مربع روجایی ساده ۲۰۰ گرام ثبت گردیده است. بدینصورت برای ۱۲۰۰۰ کیلو گرام باید ۶۰۰۰۰ متر مربع باشد. بدینصورت محصول گمرکی برای ۴۵۰۰۰ متر مربع باقیمانده همراهی جریمه و مالیات قابل پرداخت تحصیل گردد. قیمت مجموعی برای ۶۰۰۰۰ متر مربع روجایی، به قیمت ۰.۴۳ دالر امریکایی فی متر مربع و نرخ تبادل ۴۹.۷ افغانی مبلغ ۱۲۸۲۲۶۰ افغانی میگردد. هرچند قیمت مجموع ثبت شده برای ۱۵۰۰۰ متر مربع روجایی مبلغ ۳۲۰۵۶۵ افغانی میباشد؛ بدینصورت مبلغ ۹۶۱۵۹۵ افغانی کم محاسبه گردیده.

بنابراین، ۵٪ محصول گمرکی مبلغ ۴۸۰۸۵ افغانی، ۲٪ مالیه ثابت درعوض مالیات بر عایدات و ۲٪ مالیه انتفاعی بابت قیمت باقیمانده و محصول گمرکی باقیمانده مبلغ ۴۰۳۹۱ افغانی، ۲٪ پول سره میاشت مبلغ ۹۶۲ افغانی؛ جمعاً مبلغ ۸۹۴۳۸ افغانی محصول گمرکی و سایر مالیات قابل پرداخت میباشد. بیشتر ازین مطابق ماده ۱۶۶(۲) قانون گمرکات جهت محاسبه کم اجناس وارد شده و کم وضع نمودن محصول گمرکی جریمه ۵ برابر کم سنجشی جمعاً مبلغ ۲۴۰۴۲۴ افغانی قابل تحصیل میباشد. محصول گمرکی باقیمانده ۴۰٪، مالیات و جریمه قابل پرداخت مجموعاً ۳۲۹۸۶۱ افغانی میشود از نزد شرکت احسان الله احسان صافی قابل تحصیل میباشد.

سفارش: جمعاً مبلغ ۳۲۹۸۶۱ افغانی (سه صد و بیست و نه هزار و هشت صد و شصت و یک افغانی) از نزد شرکت احسان الله احسان صافی قابل تحصیل میباشد. ریاست گمرک کابل از حصول مبلغ متذکره و انتقال آن به حساب واردات دولت اطمینان دهد. کم شمردن جنس وارد شده منجر به کم وضع نمودن محصول گمرکی گردیده است.

پاسخ گمرک کابل: گمرک کابل پاسخ ارایه نموده که محصول گمرکی بر اساس طول ۱۵۰۰۰ متر مربع محاسبه گردیده نه بر اساس وزن. سفارشی بیشتر تفتیش: توضیحات ارایه شده توسط مقامات قابل رضایت نبوده در قسمت تحصیل مبلغ متذکره اقدام صورت گیرد.

۴.۵ به دلیل عدم جمع آوری محصول قابل پرداخت +۵٪ از بابت میز تلویزیون وارد شده مبلغ ۲۳۷۸۸۴ افغانی بشمول مالیات و جریمه قابل پرداخت از نزد شرکت هلال حبیب زاده بابت سال ۱۳۹۱ قابل تحصیل است.

ماده ۹ قانون امور مالی و مصارف عامه و ماده ۶۴(۳) و ماده ۷۰(۱) قانون مالیات بر عایدات در زمینه صراحت دارد. ماده ۱۶۶(۲) قانون گمرکات در ارتباط با تخلفات اداری گمرکی «فراهم نمودن اطلاعات راجع به کیفیت، مقدار، قیمت یا منشاء که ناتکمیل یا نادرست باشد تابع جریمه قرار میگیرد. ماده ۱۶۶(۲) قانون گمرکات در ارتباط با تخلفات اداری گمرکی «فراهم نمودن اطلاعات راجع به کیفیت، مقدار، قیمت یا منشاء که ناتکمیل یا نادرست باشد، نیاز به جریمه دارد، مطابق فورم اسیکودا شماره ۲۰۴۱ مورخ ۱۳۹۱/۴/۵ در رابطه با شرکت هلال حبیب زاده محصول گمرکی و مالیات قابل پرداخت مبلغ ۵۶۹۸۴ افغانی از بابت ۳۰۰ عدد میز تلویزیون که در حقیقت ۶۰۰ پایه میز تلویزیون بوده. جمع آوری محصول گمرکی و مالیات قابل پرداخت از بابت ۳۰۰ میز تلویزیون باقیمانده است.

برای ۳۰۰ میز باقیمانده با در نظر داشت قیمت ۲۲۶۱۲۵ افغانی محصول گمرکی ۲۰٪، مبلغ ۴۵۲۲۵ افغانی مالیات انتفاعی و مالیه ثابت هر کدام ۲٪ بابت مبلغ قیمت باقیمانده و محصول گمرکی مبلغ ۱۰۸۵۴ افغانی و ۲٪ برای مالیه سره میاشت مبلغ ۹۰۵ افغانی؛ مجموعاً مبلغ ۵۶۹۸۴ افغانی جهت تحصیل باقی مانده. بر علاوه مطابق ماده ۱۶۶ قانون گمرکات جریمه مبلغ ۱۸۰۹۰۰ افغانی نیز قابل تحصیل است. مجموع مبلغ باقیمانده نزد شرکت هلال حبیب زاده ۲۳۷۸۸۴ افغانی بابت سال ۱۳۹۱ بوده که قابل تحصیل میباشد.

مشاهده و سفارش: مجموعاً مبلغ ۲۳۷۸۸۴ افغانی (دوصدوسی و هفت هزار و هشتصد و هشتاد هفت افغانی) باقیمانده از شرکت هلال حبیب زاده برای سال ۱۳۹۱ قابل تحصیل است. سفارش میگردد که گمرک کابل از تحصیل مبلغ متذکره و انتقال آن به حساب واردات دولت اطمینان دهد. هیچ نوع اظهار نظر از گمرک کابل در رابطه موجود نیست.

۴.۶ به دلیل کم محاسبه نمودن مالیات ثابت بالای لند کروزر وارد شده مبلغ ۷۰۳۵۰ افغانی از نزد شرکت منصور مجید لمیتد بابت سال ۱۳۹۱ تحصیل نگردیده.

بر اساس قانون مالیات بر عایدات، ماده ۷۰(۲)، «اشخاصی که بدون داشتن جواز تجارتهی به توريد اموال می پردازند تابع پرداخت ۳٪ مالیه ثابت قیمت تمام شد اموال وارده بشمول محصول گمرکی آن به عوض مالیات بر عایدات پنداشته می شود». مطابق فورم اسیکودا شماره ۱۹۳۸ مورخ ۱۳۹۱/۳/۳۰ در ارتباط با شرکت منصور مجید لمیتد اظهار نامه مالیاتی از بابت وارد نمودن لند کروزر ۸ سلندر مبلغ ۷۰۳۵۰۰۰ افغانی ارائه گردیده است. ۲٪ مالیه ثابت توسط مقامات گمرک وضع گردیده است. ماده ۷۰(۱) قانون مالیات بر عایدات اشاره میکند که «اشخاصی که اجناس را وارد می نمایند و دارای جواز فعالیت هستند تابع پرداخت ۲٪ مالیه ثابت از مجموع قیمت اجناس وارد شده بشمول محصول گمرکی میباشد».

هر چند جواز فعالیت شرکت منصور مجید در تاریخ ۱۳۹۰/۸/۱۱ ختم گردیده. بدینصورت مطابق ماده ۷۰(۲) ۳٪ مالیه ثابت وضع شود. از آنجاکه ۲٪ مالیه قبلاً وضع گردیده ۱٪ باقیمانده باید از شرکت منصور مجید لمیتد تحصیل گردد.

سفارش: جمعاً مبلغ ۷۰۳۵۰ افغانی (هفتاد هزار و سه صد پنجاه افغانی) از شرکت منصور مجید لمیتد بایست تحصیل گردد. ریاست گمرک کابل از تحصیل و انتقال آن به حساب واردات دولت اطمینان دهد. هیچ نوع اظهار نظر از گمرک کابل در رابطه موجود نیست.

۴.۷ به دلیل سنجش غلط قیمت تمام شد کیبل برق ۱۰ ملی متر توريد شده و به علت وضع کم مالیه و محصول، مبلغ ۶۸۲۲۰ افغانی باید از شرکت احسان الله احسان صافی تحصیل گردد.

ماده ۹ قانون امور مالی و مصارف عامه و ماده ۶۴(۳) و ماده ۷۰(۱) قانون مالیات بر عایدات در زمینه صراحت دارد. ماده ۱۶۶(۲) قانون گمرکات در ارتباط با تخلفات اداری گمرکی «فراهم نمودن اطلاعات راجع به کیفیت، مقدار، قیمت یا منشاء که ناتکمیل یا نادرست باشد تابع جریمه قرار میگیرد. ماده ۱۶۶(۲) قانون گمرکات در ارتباط با تخلفات اداری گمرکی «فراهم نمودن اطلاعات راجع به کیفیت، مقدار، قیمت یا منشاء که ناتکمیل یا نادرست باشد، نیاز به جریمه دارد، مطابق فورم اسیکودا شماره ۳۴ مورخ ۱۳۹۱/۱/۵ محصول گمرکی برای ۴۰۰ متر لین برق ۱۰ ملی متر به قیمت ۰.۷ دالر امریکایی فی متر از جانب شرکت احسان الله احسان صافی تحصیل گردیده. هر چند مطابق دیتابیس در ربع اول ۱۳۹۱ قیمت ثبت شده ۵.۳ دالر امریکایی فی متر میباشد. بدینصورت در مقابل مجموع مبلغ ۱۰۵۳۶۴ افغانی مبلغ ۱۳۹۱۶ افغانی جهت جمع آوری مالیات و محصول گمرکی مدنظر گرفته شده.

مبلغ باقیمانده قابل تحصیل بشمول ۱۰٪ محصول گمرکی مبلغ ۹۱۴۵ افغانی ۲٪ مالیه ثابت و ۲٪ مالیه انتفاعی مبلغ ۴۰۲۴ افغانی و ۲٪ سره میاشت مبلغ ۱۸۳ افغانی. بر علاوه مطابق ماده (۲)۱۶۶ به دلیل محاسبه نا درست جریمه مبلغ ۵۴۸۶۹ افغانی (۶ برابر محصول گمرکی) قابل پرداخت میباشد. بدینصورت مجموعاً مبلغ ۶۸۲۲۰ افغانی از شرکت احسان الله احسان صافی قابل تحصیل است.

سفارشی: به دلیل محاسبه نمودن غلط قیمت محصول گمرکی و سایر مالیات قابل پرداخت از شرکت احسان الله احسان صافی مبلغ ۶۸۲۲۰ افغانی (شصت و هشت هزار و دو صد بیست افغانی) قابل تحصیل است گمرک کابل از حصول مبلغ متذکره و انتقال آن به حساب واردات دولت اطمینان دهد.

پاسخ گمرک کابل: در پاسخ، گمرک کابل گفته است که قیمت لین برق ۱۰ ملی متر ۱.۲ دالر امریکایی فی متر میباشد.

سفارشی پیشتر تفتیش: مطابق دیتابیس نرخ مختلف برای لین برق بیان گردیده یعنی ۱.۲ دالر امریکایی فی متر و ۵.۳ دالر امریکایی فی متر بدون مشخص ساختن قطر لین برق. از آنجاییکه نرخ مشخص برای ۱۰ ملی متر بیان نگردیده پس تفتیش سفارشی متذکره خویش را حفظ می نماید.

۴.۸ به علت سنجش نادرست دسته چوبی تیر وارد شده و به علت وضع کم مالیه، مبلغ ۱۱۱۹۰۰ افغانی از شرکت احسان الله صافی قابل تحصیل است.

ماده ۹ قانون اداره امور مالی و مصارف عامه و ماده (۳)۶۴ و ماده (۱)۷۰ قانون مالیات بر عایدات در زمینه صراحت دارد.

ماده (۲)۱۶۶ قانون گمرکات در ارتباط با تخلفات اداری گمرکی «فراهم نمودن اطلاعات راجع به کیفیت، مقدار، قیمت یا منشاء که ناتکمیل یا نادرست باشد تابع جریمه قرار میگیرد. ماده (۲)۱۶۶ قانون گمرکات در ارتباط با تخلفات اداری گمرکی «فراهم نمودن اطلاعات راجع به کیفیت، مقدار، قیمت یا منشاء که ناتکمیل یا نادرست باشد، نیاز به جریمه دارد مطابق اسیکودا شماره ۱۲۲۷ مورخ ۱۳۹۱/۲/۲۱، محصول گمرکی برای تعداد ۶۰۰۰ دسته چوبی تیر مبلغ ۶۰۰ دالر از شرکت احسان الله احسان صافی تحصیل گردیده است. لیکن، نظر به دیتابیس، قیمت هر دسته چوبی تیر ۰.۶ دالر ثبت شده است.

مبلغ قابل تحصیل ۱۰٪ محصول گمرکی ۱۵۰۰۰ افغانی، ۲٪ مالیات ثابت و مالیات بر معاملات انتفاعی (BRT) بر علاوه مقدار محصول گمرکی، یعنی، ۶۶۰۰ افغانی و ۲ درصد محصول گمرکی، دو فیصد سره میاشت که ۳۰۰ افغانی میشود. علاوه بر این، طبق ماده (۲)۱۶۶ قانون گمرکات، به علت قیمت گذاری نادرست، جریمه ۹۰۰۰۰ افغانی (شش برابر محصول گمرکی) قابل اجرا است. به این ترتیب، جمعاً مبلغ ۱۱۱۹۰۰ افغانی از شرکت احسان الله احسان صافی قابل تحصیل است.

سفارشی: به علت اشتباه در سنجش، محصول گمرکی و سایر مالیات قابل پرداخت از شرکت احسان الله احسان صافی مبلغ ۱۱۱۹۰۰ افغانی (یک صد و یازده هزار و نود افغانی) از سال ۱۳۹۱ باقی مانده و که باید تحصیل گردد ریاست گمرک کابل در قسمت تحصیل آن اقدام لازم نموده اطمینان دهند.

هیچ گونه پاسخی از جانب گمرک کابل به تیم های تفتیش ارایه نگردیده است.

ریاست گمرک ننگرهار

۴.۹ مبلغ ۶۳۸،۳۳۶ افغانی بخاطر قیمت گذاری کم از اجناس وارداتی و وضع کم مالیه بر واردات در سال ۱۳۹۱ توسط ریاست گمرک ننگرهار تحصیل نشده است (تفتیش سال ۱۳۹۲).

به ماده ۹ قانون امور مالی و مصارف عامه در ارتباط به مالیات بعنوان دارائی عامه، محصول گمرکی قابل پرداخت مطابق به قانون گمرکات و نرخ تعرفه گمرکی، ماده ۶۴ (۳) در رابطه با مالیات بر معاملات انتفاعی (BRT) و ماده ۷۰ (۱) در رابطه با مالیات ثابت تحت قانون مالیات بر عایدات، رجوع گردد.

در سال ۱۳۹۲، تفتیش سوابق و دیتابیس گمرک مربوط به واردات سال ۱۳۹۱ از ریاست گمرک ننگرهار نشان میدهد که در بسیاری از موارد، قیمت گذاری کم و وضع کم محصول گمرکی وجود دارد. به همین علت، مجموع مبلغ ۶۳۸،۳۳۶ افغانی محصول گمرکی و مالیات قابل اجرا از وارد کنندگان مختلف جمع آوری نشده است.

جزئیات موارد که در آن مالیه بالاتر از ۲۵۰۰۰ افغانی کم وضع گردیده است به شرح زیر است:

شماره	جزئیات	مبلغ (افغانی)
۱	مطابق اسبکودا شماره ۱۸۸۷۳-۱ مورخ ۱۳۹۱/۰۶/۲۰ مربوط به شرکت صحت لمتد، برای واردات ۸۰۶۰ کیلوگرم ۱۶۱۲۱ کارتن خالی، ۱۰٪ محصول گمرکی و ۲٪ مالیه ثابت و مالیات بر معاملات انتفاعی (BRT) جمع آوری نشده است. محصول گمرکی ۲۸۲۹۱ افغانی و مالیات قابل اجرا ۱۲۴۴۷ افغانی که در مجموع ۴۰۷۳۸ افغانی میشود هنوز جمع آوری نگردیده است.	۴۰۷۳۸
۲	مطابق اسبکودا شماره ۱-۲۷۳۰ مورخ ۱۳۹۱/۱/۲۹ مربوط به شرکت حبیب گلزار. در رابطه با واردات آیسکریم که برای ۹۴۷۲ کیلو گرام آیسکریم ۵ فیصد کم قیمت گذاری شده بود. محصول گمرکی ۶۰۹۵۴ افغانی و مالیات قابل اجرا ۵۱۲۰۲ افغانی (۲ فیصد مالیه ثابت و مالیات بر معاملات انتفاعی (BRT) که جمعاً مبلغ ۱۱۲۱۵۶ افغانی میشود جمع آوری نگردیده است.	۱۱۲۱۵۶
۳	مطابق اسبکودا شماره ۱-۵۱۰ مورخ ۱۳۹۱/۱/۸ مربوط به شرکت حبیب گلزار. در رابطه با واردات آیس کریم که برای ۹۶۴۸ کارتن آیس کریم ۵ فیصد کم قیمت گذاری شده بود. محصول گمرکی ۱۰۴۱۰۶ افغانی و مالیات قابل اجرا ۸۷۴۴۸ افغانی (۲ فیصد مالیه ثابت و مالیات بر معاملات انتفاعی (BRT) که جمعاً مبلغ ۱۹۱۵۵۴ افغانی میگردد باید جمع آوری گردد.	۱۹۱۵۵۴
۴	مطابق اسبکودا شماره ۱-۱۷۰۵۹ مربوط به شرکت سلیم سیاف. در مقابل ۲ کانتینر (۴۰ فت) که حاوی ۳۰۸۰ نوشابه طاقت مونستر و کانتینرهای خالی بوده، ۱۰ فیصد محصول گمرکی و ۲ فیصد مالیه ثابت و مالیات بر معاملات انتفاعی (BRT) جمع آوری نگردیده است. محصول گمرکی ۱۸۵۷۶ افغانی و مالیات قابل اجرا ۸۱۷۲ افغانی بوده که جمعاً مبلغ ۲۶۷۴۸ افغانی باید جمع آوری گردد.	۲۶۷۴۸
۵	مطابق اسبکودا شماره ۱-۱۱۱۴۹ مورخ ۱۳۹۱/۴/۷ مربوط به شرکت نوی اطمینان، وضع کم ۲،۵ فیصد محصول گمرکی و ۲ فیصد مالیه ثابت و مالیات بر معاملات انتفاعی (BRT) وجود دارد. محصول گمرکی ۵۲۸۰۲ افغانی و مالیات قابل اجرا ۶۸۵۹۶ افغانی که جمعاً مبلغ ۱۲۱۳۹۸ افغانی میشود باید جمع آوری گردد.	۱۲۱۳۹۸
۶	به ملاحظه اسبکودای شماره (۱-۱۹۹۸۶) مورخ ۱۳۹۱/۶/۲۷ مربوط شرکت لعل ترمزی باب توريد چهارم قلم رخت کوریایی، به نسبت کم سنجشی ۲،۵ فیصد محصول موازی ۱۱۲۰۰ وار رخت گامسکوت ۱۱۶ آنچه، مبلغ ۲۰۹۷۰ افغانی و ۲،۵ فیصد محصول و چهار فیصد مالیات ثابت و انتفاعی مبلغ ۳۴۳۹۰ افغانی جمعاً مبلغ ۵۵۳۶۰ افغانی از نزد شرکت متذکره قابل تحصیل است.	۵۵۳۶۰
۷	مطابق اسبکودا شماره ۱-۱۸۷۹۶ مورخ ۱۳۹۱/۱/۲۰ مربوط به شرکت نجیب الله صفاتی برای وارد کردن دستمال کاغذی، محصول گمرکی و مالیات قابل اجرا برای ۳۲۰۰ کارتن هر کدام حاوی ۱۰۰ رول کاغذ محاسبه گردیده. لیکن، مطابق شماره های صورت حساب ۱۲/۷۹۵ و ۱۲/۷۹۰ مورخ ۱۲/۹/۴، ۲۰۱۲/۹/۴، ۲۳۰۹۰ کیلوگرام دستمال کاغذی ثبت گردیده است. بر علاوه، مطابق شماره صورت حساب ۱۲/۹۹ مورخ ۱۲/۹/۳، ۲۰۱۲/۹/۳، ۱۰۰ کارتن کاغذ دستشویی که هر کدام حاوی ۱۰۰ رول می باشد ثبت گردیده است. قیمت هر کارتن ۹،۱۷ دالر میباشد. (معادل آن ۵۱،۶۵ افغانی) و هر کیلوگرام دستمال کاغذی ۱،۴ دالر یا ۷۲،۳۱ افغانی میباشد. بنابر این، برای ۲۳۰۹۰ کیلوگرام دستمال کاغذی، حدود ۱۶۶۹۶۳۸ افغانی کم محاسبه گردیده که همراه ۱۰ فیصد محصول گمرکی و ۲ فیصد مالیه ثابت و مالیات بر معاملات انتفاعی (BRT) که مجموعه مالیات وضع نشده ۲۴۰۴۲۸ افغانی میگردد. بعد از کسر مالیات و پول گمرک جمع آوری گردیده (۱۵۰۰۴۶ افغانی) باید ۹۰۳۸۲ افغانی جمع آوری گردد.	۹۰۳۸۲
	مجموع	۶۳۸،۳۳۶

سفارش: ریاست گمرک ننگرهار اقدامات جدی را برای تحصیل مبلغ متذکره اتخاذ نماید و به حساب واردات دولت انتقال دهد. بر علاوه، موارد ذکر شده نشان دهنده عدم موجودیت کنترل داخلی در مدیریت گمرک و کاستی در رعایت قوانین و مقررات گمرک و نرخ تعرفه گمرکی می باشد. پیشنهادات در مورد سایر مبالغ متفرقه (که کمتر از ۲۵۰۰۰ افغانی است) بطور جداگانه به ریاست گمرک مربوطه ارسال گردیده است.

هیچ گونه پاسخی از جانب ریاست گمرک مربوطه دریافت نگردیده است.

ریاست گمرک - اندخوی

۴.۱۰ مبلغ ۳۹۷۷۶۲۸ افغانی بعلت وضع کم محصول گمرکی و مالیات قابل اجرا بر واردات سال ۱۳۹۱ توسط ریاست گمرک اندخوی جمع آوری نگردیده است. (سال تفتیش ۱۳۹۲).

به ماده ۹ قانون اداره امور مالی و مصارف عامه در ارتباط با مالیات بعنوان دارائی عامه، محصول گمرکی قابل پرداخت مطابق به قانون گمرکات و نرخ تعرفه گمرکی، ماده ۶۴ (۳) در رابطه با مالیات بر معاملات انتفاعی (BRT) و ماده ۷۰ (۱) در رابطه با مالیات ثابت تحت قانون مالیات بر عایدات، رجوع گردد.

در سال ۱۳۹۲، تفتیش سوابق و دیتابیس گمرک مربوط به واردات سال ۱۳۹۱ ریاست گمرک اندخوی نشان داد که در بسیار از موارد، عدم وضع / وضع کم محصول گمرکی و مالیات قابل اجرا بر واردات سال ۱۳۹۱ وجود دارد. به همین حساب، مبلغ ۳۹۷۷۶۲۸ افغانی محصول گمرک و مالیات قابل اجرا از واردکننده گان مختلف جمع آوری نگردیده است.

جزئیات مواردی که در آن بالاتر از ۲۵۰۰۰ افغانی مالیات کم وضع گردیده قرار ذیل است:

شماره	جزئیات	مبلغ افغانی
۱	مطابق اسبکودا شماره ۳۹۱ مورخ ۱۳۹۱/۹/۵ مربوط به شرکت گاز و نفت غضنفر، برای وارد کردن ۸۰۳۰۸۸ لیتر پترول، ۸۰۳۰۸۸ افغانی محصول گمرکی و ۲۰۱۶۰ افغانی مالیات قابل اجرا که جمعاً مبلغ ۸۲۳۲۴۸ افغانی میگردد جمع آوری نگردیده است.	۸۲۳۲۴۸
۲	مطابق اسبکودا شماره ۳۷۶ مورخ ۱۳۹۱/۸/۲۸ مربوط به شرکت گاز و نفت غضنفر برای وارد کردن ۱۱۷۰۳۱۶ لیتر پترول، محصول گمرکی ۱۱۷۰۳۱۶ افغانی و مالیات قابل اجرا ۲۶۰۴۰ افغانی که جمعاً مبلغ ۱۱۹۶۳۵۶ افغانی میگردد جمع آوری نگردیده است.	۱۱۹۶۳۵۶
۳	مطابق اسبکودا شماره ۶۵ مورخ ۱۳۹۱/۸/۳۰ مربوط به شرکت گاز و نفت غضنفر، برای وارد کردن ۸۸۹۶۰۲ لیتر پترول، محصول گمرکی مبلغ ۸۸۹۶۰۲ افغانی و مالیات قابل اجرا ۱۸۷۵۰ افغانی که جمعاً مبلغ ۹۰۸۳۵۲ افغانی میگردد جمع آوری نگردیده است.	۹۰۸۳۵۲
۴	مطابق اسبکودا شماره ۳۹۹ مورخ ۱۳۹۱/۹/۸ مربوط به شرکت گروپ پترول افغانی برای وارد کردن ۴۵۶۷۰۲ لیتر پترول، محصول گمرکی مبلغ ۴۵۶۷۰۲ افغانی و مالیات قابل اجرا ۱۰۰۸۰ افغانی که جمعاً مبلغ ۴۶۶۷۸۲ افغانی میگردد جمع آوری نگردیده است.	۴۶۶۷۸۲
۵	مطابق اسبکودا شماره ۱۶۲۳ مورخ ۱۳۹۱/۸/۲۹ مربوط به شرکت پترول یما برای وارد کردن ۵۶۸۶۱۰ لیتر دیزل، محصول گمرکی مبلغ ۵۶۸۶۱۰ افغانی و مالیات قابل اجرا ۱۴۲۸۰ افغانی که جمعاً مبلغ ۵۸۲۸۹۰ افغانی میگردد جمع آوری نگردیده است.	۵۸۲۸۹۰
	مجموع	۳۹۷۷۶۲۸

سفارش: ریاست گمرک اندخوی اقدامات جدی را تحصیل مبالغ باقی مانده اتخاذ نموده و به حساب واردات دولت انتقال دهد. بر علاوه، موارد متذکره نشان دهنده عدم موجودیت کنترل داخلی در مدیریت گمرک و ضعف در رعایت قوانین و مقررات گمرک و نرخ تعرفه گمرکی میباشد. سفارشات راجع به سایر مبالغ متفرقه (که کمتر از ۲۵۰۰۰ افغانی است) بطور جداگانه به ریاست گمرک مربوطه ارسال گردیده است. هیچ پاسخی از جانب ریاست گمرک مربوطه دریافت نگردیده است.

ریاست های گمرک فراه، هرات، کندز

۴.۱۱ مبلغ ۴۸۱۴۴ افغانی به علت قیمت گذاری کم اجناس وارده و وضع کم مالیه بر واردات سال ۱۳۹۱ توسط ریاست گمرک فراه جمع آوری نگردیده است (سال تفتیش ۱۳۹۲).

به ماده ۹ قانون امور مالی و مصارف عامه در ارتباط با مالیات بعنوان دارائی عامه، محصول گمرکی قابل پرداخت مطابق به قانون گمرکات و نرخ تعرفه گمرکی، ماده ۶۴ (۳) در رابطه با مالیات بر معاملات انتفاعی و ماده ۷۰ (۱) در رابطه با مالیات ثابت تحت قانون مالیات بر عایدات، رجوع گردد.

در سال ۱۳۹۲، تفتیش سوابق و دیتابیس گمرک مربوط به واردات سال ۱۳۹۱ ریاست گمرک فراه نشان میدهد که مطابق اسیکودا شماره ۱۴۳۲۰۰۷ مورخ ۱۳۹۱/۲/۳ شرکت آزاد خیبر ۴۰۰۰ کارتن روغن که هر کارتن حاوی ۱۰،۲ کیلوگرام روغن باشد وارد کرده است. قیمت گذاری اجناس وارده بر طبق آن صورت گرفته محصول و مالیات آن جمع آوری گردید. لیکن، مطابق اسیکودا شماره ۱۴۳۴۱۱۸ مورخ ۱۳۹۱/۲/۵ واردات روغن توسط شرکت عبدالودود با عین ظرفیت کارتن ها هر کارتن حاوی ۱۴،۴ کیلو گرام ثبت گردیده. با مقایسه این دو مورد معلوم میشود که در مورد شرکت آزاد خیبر، در هر کارتن ۴،۲ کیلوگرام روغن کم سنجش گردیده.

بنابراین، محصول گمرکی ۱۸۱۰۰ افغانی، ۲ فیصد مالیه ثابت و مالیات بر معاملات انتفاعی (BRT) مبلغ ۲۹۶۸۲ افغانی و ۲ فیصد سهم سره میاشت که ۳۶۲ افغانی بوده جمعاً مبلغ ۴۸۱۴۴ افغانی میشود تحصیل نگردیده، بنابراین باید توسط ریاست گمرک فراه جمع آوری گردد. **سفارش:** ریاست گمرک فراه اقدامات جدی را جهت تحصیل مبلغ باقی مانده اتخاذ نموده و بحساب واردات دولت انتقال دهد. بر علاوه، موارد متذکره نشان دهنده عدم موجودیت کنترل داخلی در مدیریت گمرک و ضعف در رعایت قوانین و مقررات گمرک و نرخ تعرفه میباشد. هیچ پاسخی از جانب ریاست گمرک مربوطه دریافت نگردیده است.

۴.۱۲ مبلغ ۱۲۷۶۵۲۰ افغانی بخاطر قیمت گذاری کم اجناس وارده بابت محصول و وضع کم مالیات بر واردات در سال ۱۳۹۱ توسط ریاست گمرک هرات و کندز جمع آوری نگردیده است. (سال تفتیش ۱۳۹۲).

به ماده ۹ قانون امور مالی و مصارف عامه در ارتباط با مالیات بعنوان دارائی عامه، محصول گمرکی قابل پرداخت مطابق به قانون گمرکات و نرخ تعرفه گمرکی، ماده ۶۴ (۳) در رابطه با مالیات بر معاملات انتفاعی (BRT) و ماده ۷۰ (۱) در رابطه با مالیات ثابت تحت قانون مالیات بر عایدات، رجوع گردد.

در سال ۱۳۹۲ تفتیش سوابق و دیتابیس گمرک مربوط به واردات سال ۱۳۹۱ ریاست گمرک هرات نشان میدهد که در ۹۶ مورد، قیمت گذاری کم و وضع کم محصول گمرک وجود دارد. به همین حساب، مبلغ ۸۳۳۸۰۹ افغانی محصول گمرک از وارد کننده های مختلف توسط گمرک هرات جمع آوری نگردیده است.

در سال ۱۳۹۲ تفتیش سوابق و دیتابیس گمرک مربوط به واردات سال ۱۳۹۱ ریاست گمرک کندز نشان میدهد که در ۱۰۰ مورد، قیمت گذاری کم و وضع کم محصول گمرک وجود دارد. به همین حساب، مبلغ ۴۴۲۷۱۱ افغانی محصول گمرک از وارد کننده های مختلف توسط گمرک کندز جمع آوری نگردیده است.

سفارش: ریاست گمرک هرات و کندز اقدامات جدی را جهت تحصیل مبالغ باقی مانده اتخاذ نموده و به حساب واردات دولت شامل نماید. بر علاوه، موارد متذکره نشان دهنده عدم موجودیت کنترل داخلی در مدیریت گمرک و ضعف در رعایت قوانین و مقررات گمرک و نرخ تعرفه میباشد. سفارش ها راجع به ارقام انفرادی (که کمتر از ۲۵۰۰۰ افغانی است) بطور جداگانه به ریاست گمرک مربوطه ارسال گردیده است.

هیچ گونه پاسخی از جانب ریاست گمرک مربوطه دریافت نگردیده است.

فصل پنجم

نتیجه گیری و سفارش‌ها

بخش پنجم: نتیجه گیری و سفارشات های عمده تفتیش

با در نظر داشت نتایج بازرسی عواید مالیاتی، محصول گمرکی و فیس ها مربوط به سال ۱۳۹۱ که در بخش های سوم و چهارم این گزارش ارائه شده، نتیجه و سفارشات های تفتیش ذیلأ ارایه میشود:

۵.۱ یکی از اهداف مهم ذکر شده در بودجه و سایر اسناد مربوط به حکومت، حصول اطمینان از ثبات مالی با تمویل مجموع مصارف بودجه عادی از عواید داخلی در میان مدت می باشد. این مأمول نیاز به تقویت منابع عواید داخلی، از جمله سایر موارد، از طریق مدیریت و جمع آوری مؤثر مالیات دارد.

۵.۲ در مقابل، بازرسی ریاست های مالیه دهنده گان بزرگ، متوسط، مالیه دهنده گان زون مرکز و برخی ریاست های گمرک در مرکز و ولایات نشان دهنده ضعف در کنترل داخلی و مدیریت نادرست مالیات بر عایدات و قانون گمرکات برای اداره و جمع آوری مؤثر و مفید مالیات می باشد. چنانچه، مبالغ قابل توجه از مدرک مالیات بر عایدات، محصول گمرکی، جریمه ها و غیره از مالیه دهنده گان مختلف و وارد کنندگان اموال برای چندین سال جمع آوری نگردیده. برعلاوه، کاربرد نادرست نرخ مالیه و نرخ محصول گمرکی قیمت گذاری کم اجناس وارداتی و عدم ارزیابی قابل ملاحظه اظهارنامه های گمرکی (اسیکودا) مطابق دیتابیس گمرک و غیره موجب ضرر واقعی بر عواید دولت گردیده است. سفارش می گردد که ریاست های مالیه دهنده گان (بزرگ، متوسط، زون مرکز) باید اطمینان حاصل نمایند که تمام بررسی و کنترل های لازم از جمله تجدید نظر کردن تصنیف مالیه دهنده گان، معافیت های مالیاتی و عواید منصرف شده و هماهنگی با اداره حمایت از سرمایه گذاری افغانستان (AISA) برای علم آوری و تطبیق امور ثبت و جواز تجارت در موارد گریز از مالیات و غیره، برای تطبیق مؤثر قانون و مقررات مالیات بر عایدات قابل اجرا میباشد.

۵.۴ سفارش میشود که ریاست های گمرک باید اطمینان حاصل کنند که تمام بررسی و کنترل های لازم که برای تطبیق مؤثر قانون و مقررات گمرکی لازم است از جمله رعایت کامل تعرفه محصول گمرکی، بررسی مؤثر اظهارنامه اسیکودا مطابق دیتابیس گمرک، و غیره همه بجا و درست بوده و در مطابقت با قانون و مقررات قابل اجرا استفاده میگردند.

۵.۵ سفارش به عمل می آید که ریاست های مالیه دهنده گان (بزرگ، متوسط و زون مرکز) و ریاست های گمرک مربوطه اقدامات جدی را برای تحصیل باقیات ماضیه مالیاتی مبلغ (۱۱۲۸۶۹۴۹۱۶۶) افغانی همچنان تفاوت های برملا شده مالیاتی حاوی مبلغ (۲۰۹۷۸۶۵۵۳۲) افغانی و (۲۰۱۸۷) دالر و محصول گمرکی با جریمه های مربوطه مبلغ (۸۱۱۷۹۹۸) افغانی بابت سال ۱۳۹۱ که در مشاهدات تفتیش ذکر گردیده اتخاذ نموده و وجوه متذکره را تحصیل و به حساب واردات دولت انتقال نمایند.

۵.۶ نهاد های ذیربط اقدامات لازم را جهت تحقق سفارشات های تفتیش که در مشاهدات بخش ۳ و ۴ این گزارش توضیح گردیده اتخاذ نموده و از چگونگی اجراءات خویش رسماً به اداره عالی تفتیش اطمینان ارایه نمایند.